

รูปแบบการค้าประเวณี ในสังคมร่วมสมัยในประเทศไทย Forms of Prostitution in Contemporary Thai Society

อาทิตยา พงษ์สมบัติ¹

วันรับ: 4 กุมภาพันธ์ 2568 วันแก้ไข: 1 มีนาคม 2568 ยอมรับ: 26 มีนาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารูปแบบการเข้าสู่การค้าประเวณีในสังคมร่วมสมัยในประเทศไทย และ 2) สรุปประเด็นข้อเสนอทางนโยบายต่อสถานการณ์การค้าประเวณีในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 ราย ได้แก่ 1.ตัวแทนสถานประกอบการที่จัดการควบคุมและติดต่อประสานงานหญิงขายบริการให้กับผู้ซื้อบริการ 5 ราย 2.ตัวแทนหญิงขายบริการในสถานประกอบการ 5 ราย และ 3.ตัวแทนหญิงขายบริการแบบอิสระ 5 ราย ผลจากการศึกษาพบว่า อาชีพค้าประเวณีสะท้อนให้เห็นถึงความยั่งยืนของโสเภณีที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน ดำรงอยู่ทุกมิติพื้นที่โครงสร้างสังคมหลากหลายตลาดช่องทางการค้าและความพยายามดิ้นรนหลีกเลี่ยงหนีจากการความสัมพันธ์เชิงอำนาจและการกดขี่เหยียดหยาม ด้วยการแสวงหาคำศัพท์คำเรียกใหม่ๆ มาทดแทน รวมทั้งวิวัฒนาการทางสังคมในการยอมรับอาชีพให้บริการทางเพศ ซึ่งปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาการค้าประเวณีเกิดขึ้นจากทั้งในส่วนของผู้ค้าประเวณี เศรษฐกิจ และสังคม แนวนโยบายของประเทศรวมทั้งผลตอบแทนที่ผู้เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีได้รับ และควรมีการเสนอให้ยกเลิกกฎหมายที่จะจับกุมลงโทษผู้ค้าประเวณี และให้ใช้กฎหมายอาญาและกฎหมายอื่น ๆ ดำเนินการกับผู้แสวงหาผลประโยชน์บังคับค้าผู้หญิง แนวคิดนี้ส่งเสริมให้หญิงค้าประเวณีไม่ถูกแสวงหาผลประโยชน์จากร่างกายของตน มีการรับรอง ค้ำครอง และให้สิทธิแก่ผู้ค้าประเวณีในฐานะพลเมืองคนหนึ่ง และต้องมีการจัดระเบียบด้านสาธารณสุข โดยแนวคิดเช่นนี้มิได้ถือว่าผู้ค้าประเวณีเป็นอาชญากรเหมือนกับอาชญากรอื่น เป็นผลทำให้เกิดการยกระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ค้าประเวณีให้มีความเท่าเทียมหรือมีมาตรฐานของความเป็นพลเมืองที่มีสิทธิได้รับ การคุ้มครองและดูแลอย่างเหมาะสม ซึ่งอาจจะเป็นทางออกที่ช่วยลดมุมมองของหญิงขายบริการที่ถูกกดทับจากวาทกรรมทางสังคมในทุกวันนี้

คำสำคัญ: การค้าประเวณี, โสเภณี, สังคมร่วมสมัย, วาทกรรม

¹ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางสังคม ธุรกิจ และการเมือง, วิทยาลัยผู้นำและนวัตกรรมการสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

Abstract

This research aims to 1) study the pathways into prostitution in contemporary Thai society, and 2) summarize policy recommendations regarding the situation of prostitution in Thailand. This qualitative study implemented in-depth interviews with 15 key informants: 1) representatives from establishments that manage and connect sex workers with clients (5 individuals), 2) sex workers working within such establishments (5 individuals), and 3) independent sex workers (5 individuals). The study found that prostitution reflects the enduring nature of sex work with a long history in Thailand, existing across all dimensions of society, diverse markets and channels, and the struggle to escape power relations and oppression. This struggle includes finding new terminology and the social evolution towards acceptance of sex work as a profession. Factors contributing to prostitution include those related to the sex workers themselves, the economy, society, national policies, and the benefits received by those involved in the sex trade. The study recommends decriminalizing sex work and utilizing criminal and other laws to prosecute those who exploit, coerce, and traffic women. This concept promotes the idea that sex workers should not be exploited. It advocates for the recognition, protection, and rights of sex workers as citizens. It also emphasizes the need for public health regulations. This concept does not consider sex workers as criminals, unlike other offenses. As a result, it leads to an improvement in the quality of life and working conditions for sex workers, providing them with equality and the same standards of citizenship, including the right to protection and appropriate care. This could be a solution that helps reduce the negative perception of sex workers who are currently oppressed by societal discourse.

Keywords: Prostitution (or Sex Work), Sex Worker, Contemporary Society, Discourse

1.บทนำ

ชองกือเป็นสถานที่ “อโคจร” แต่ในสมัยพุทธกาล พระพุทธเจ้าก็ไม่ได้ทรงรังเกียจบุคคลที่ประกอบอาชีพเหล่านี้ แต่สมัยนี้สังคมสลับซับซ้อนยิ่งขึ้นมีสภา อาบอบนวด ฯลฯ เพิ่มขึ้น ซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็นสิ่งถูกกฎหมาย แต่ปัจจุบันเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ซึ่งการทำให้ผิดกฎหมายคือรากเหง้าของการทุจริต ในทางตรงกันข้าม อาชีพโสเภณีกลับถูกกฎหมายในยุโรปตะวันตกนับสิบประเทศ โดยเฉพาะประเทศสวีเดนและนอร์เวย์ ซึ่งเป็นประเทศที่เจริญ น่ายุและโปร่งใสที่สุดแห่งหนึ่งของโลกนั้น อาชีพโสเภณีเป็นอาชีพที่ต้องได้รับใบอนุญาต ผู้ให้บริการเสียภาษีถูกต้อง ลูกค้าสามารถจ่ายผ่านบัตรเครดิตได้ ประเทศที่ประชาชนมีจริยธรรมสูงส่ง มีวินัยดีเยี่ยมมีคุณภาพชีวิตและการศึกษาชั้นยอดกลับเปิดกว้างสำหรับอาชีพโสเภณีอย่างถูกกฎหมาย การเปิดกว้างและสร้างความโปร่งใสให้เป็นอาชีพที่อยู่ภายใต้การควบคุมตามกฎหมายคล้าย อาชีพวิศวกร สถาปนิก แพทย์ ช่างก่อสร้าง ช่างตัดผม ฯลฯ ก็เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค โสเภณีที่ได้รับการควบคุมการประกอบอาชีพสามารถ

โฆษณา หรือติดต่อธุรกิจผ่านทางโทรศัพท์ หรือจัดหาสถานที่ ๆ เหมาะสมเพื่อการทำธุรกิจ ทางราชการสามารถจัดโปรแกรมการฝึกอบรมความรู้ การอบรมทรัพย์สิน การใช้จ่ายเงิน การวางแผนความ มั่งคั่ง ในอนาคตของผู้ให้บริการ รวมทั้งการอบรมผู้ใช้บริการให้อยู่ในกรอบกฎหมายโดยเคร่งครัด (จรรยา วรรณะสิน, 2563)

ในประเทศไทย โสเภณีเป็นอาชีพที่ผิดกฎหมาย แต่กลับมีผู้ประกอบการอาชีพนี้อยู่มากมาย มีสถานค้าประเวณีอยู่เป็นจำนวนมากในรูปแบบสถานอาบอบนวด ร้านคาราโอเกะ ฯลฯ ศิลธรรมคือ ข้ออ้างสำคัญที่ทำให้อาชีพนี้ผิดกฎหมาย แต่การที่ทำให้อาชีพนี้ผิดกฎหมาย กลับเป็นการทำลาย ศิลธรรมอย่างถึงแก่น และกลายเป็นการปกป้องกลุ่มอิทธิพลบางกลุ่มให้สามารถทำอาชีพนี้อย่าง เป็นล้าเป็นสัน อุตสาหกรรมค้าบริการทางเพศเป็นแหล่งรายได้จำนวนมากของประเทศไทย เป็นอาชีพที่มีค่าตอบแทนงาม ในทางกลับกัน การค้าประเวณีเป็นสิ่งต้องห้ามทั้งในทางกฎหมายและ สังคมไทย และไม่มีสวัสดิการขั้นพื้นฐานใดๆ ให้กับอาชีพนี้ โดยในบางครั้งภาครัฐโดยเฉพาะตำรวจ บางกลุ่มที่มีส่วนทำให้ชีวิตของพวกเขาเลวร้ายลงมากขึ้น สิ่งที่เขาต้องการมีเพียงแค่อาชีพ นี้ไม่ผิดกฎหมายเท่านั้น การไม่มีสวัสดิการทำให้ทุกปัญหาที่สถานประกอบการและพนักงานขาย บริการต้องเจอ ไร้ซึ่งการชดเชยหรือเยียวยา ในเมื่อทั้งระบบของทางภาครัฐ และทัศนคติในสังคมไทย บีบบังคับให้เป็นการค้าบริการทางเพศเป็นเรื่องลับเฉพาะแบบนี้ สวัสดิการไม่มีทางเกิดขึ้นได้แน่นอน ซึ่งพวกเขาเหล่านั้นก็ต้องได้แต่ดูแลกันเองไป ซึ่งเห็นว่าไม่ต้องทำให้ถูกกฎหมายก็ได้ แต่ควรยกเลิก พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 เพื่อให้การซื้อขายบริการทาง เพศเป็นเรื่องส่วนตัวที่เป็นไปอย่างสมัครใจทั้งสองฝ่าย หากตรากฎหมายแล้วทำให้สร้างเงื่อนไขเพิ่ม เกิดความไม่เท่าเทียมและเลือกปฏิบัติ ก็ยิ่งเป็นการตอกย้ำถึงปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทยมาก กว่าเดิม ต้องการมีเพียงแต่ความเท่าเทียมกันทางกฎหมายเฉกเช่นแรงงานอาชีพอื่นๆ มีสวัสดิการ แรงงานที่ไม่มีการเลือกปฏิบัติ มีกระบวนการคุ้มครองตามกฎหมายตามสิทธิพลเมืองทั่วไป (ปยุตยวีร์ เวชกรณ์, 2562)

ในการนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการเข้าสู่การค้าประเวณีในสังคมร่วมสมัย ในประเทศไทย และศึกษารูปแบบการค้าประเวณีในสังคมร่วมสมัยในประเทศไทย เพื่อทราบประเด็น มุมมองความคิด และสรุปประเด็นข้อเสนอทางนโยบายต่อสถานการณ์การค้าประเวณีอย่างเหมาะสม ต่อไป

2.วัตถุประสงค์

1. ศึกษารูปแบบการเข้าสู่การค้าประเวณีในสังคมร่วมสมัยในประเทศไทย
2. เพื่อสรุปประเด็นข้อเสนอทางนโยบายต่อสถานการณ์การค้าประเวณีในประเทศไทย

3.ทบทวนวรรณกรรม

โดยทฤษฎีอาชญาวิทยากลุ่มแนวคิดสตรีนิยม (Feminist Criminology Theories) ดังนี้

3.1 ทฤษฎีความกดดันทางสังคม (Strain Theory)

ทฤษฎีความกดดันทางสังคม (Strain Theory) ของ โรเบิร์ต เมอร์ตัน เป็นทฤษฎี ทางอาชญาวิทยาอีกทฤษฎีหนึ่งที่สามารถใช้อธิบายลักษณะปัญหาการค้าประเวณีและปัญหา โสเภณีได้เป็นอย่างดี โดย เมอร์ตัน (Merton, 1938) กล่าวว่า “โครงสร้างทางสังคมอาจจำกัด ความสามารถของบุคคลเฉพาะกลุ่มในการบรรลุความต้องการนั้น ทำให้คนบางกลุ่มต้องใช้วิธีการ ไม่ถูกต้องเพื่อได้สิ่งที่ต้องการ” ซึ่งพฤติกรรมการค้าประเวณีและพฤติกรรมโสเภณีนั้นเป็นหนึ่งใน

พฤติกรรมผิดกฎหมายที่เป็นการแสดงออกของบุคคลแห่งโลกทุนนิยม อันเป็นปัญหาต่อสังคมตามหลักทฤษฎีนี้

3.2 ทฤษฎีคิดก่อนกระทำ (Rational Choice)

แกรี เบคเกอร์ (Becker, 1976) กล่าวถึงการคิดก่อนกระทำความผิดของบุคคลในบทความอาชญากรรมและการลงโทษ ในทางเศรษฐศาสตร์ (Crime and punishment: An Economic approach) ว่า บุคคลปกติ (Sane) จะเป็นผู้มีอิสระในการเลือกที่จะกระทำการหรืองดเว้นกระทำการใดอันเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายได้ด้วยการตัดสินใจของตนเองอย่างมีเหตุผล (Rationality) และแนวทางในการที่จะเลือกที่จะมีพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายของบุคคลนั้นขึ้นอยู่กับความคุ้มค่าจากการกระทำนั้นของแต่ละบุคคล อันหมายถึงความพึงพอใจหรือประโยชน์อันสูงสุดจากการกระทำนั้น ซึ่งความพึงพอใจหรือผลประโยชน์ในที่นี้มิได้จำกัดเฉพาะในรูปแบบของทรัพย์สินเท่านั้น หากแต่ยังรวมถึงผลประโยชน์หรือความพึงพอใจด้านจิตใจด้วย สมมุติฐานตามหลักทฤษฎีคิดก่อนกระทำความผิดของ แกรี เบคเกอร์ นั้นมีความคล้ายคลึงและสอดคล้องกับแนวคิดของนักอาชญาวิทยาในกลุ่มดั้งเดิม (Classical School of Criminology) ในเรื่อง เจตจำนงเสรี (Free Will) ที่มีความเชื่อว่าเจตจำนงเสรีเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ดังคำกล่าวที่ว่า “มนุษย์เป็นผู้มีเหตุผลในการมุ่งแสวงหาเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์สูงสุดทางด้านวัตถุหรือด้านจิตใจและในการตัดสินใจเลือกกระทำการหรืองดเว้นการกระทำใด ๆ มนุษย์จะพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างมีเหตุผล” (Beccaria, 1738-1794) ในด้านความเชื่อมโยงระหว่างปัญหาการคำนวณและปัญหาโสเภณีกับทฤษฎีคิดก่อนกระทำของแกรี เบคเกอร์นั้น สามารถอธิบายได้ว่าการเข้าสู่ธุรกิจการค้าประเวณีหรือการประกอบอาชีพโสเภณีนั้น บุคคลได้ไตร่ตรองว่าพฤติกรรมดังกล่าวสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับบุคคลนั้น มากกว่าความทุกข์ทรมานที่จะเกิดขึ้นแล้ว บุคคลยอมเลือกที่จะตัดสินใจทำจะกระทำการดังกล่าว ผ่านการคิดคำนวณอย่างเป็นเหตุเป็นผลของบุคคลนั่นเอง นอกจากนี้ในส่วนของแนวคิด “การคิดก่อนกระทำอันมีความเชื่อมโยงกับพฤติกรรมของมนุษย์” (Becker, 1976)

3.3 แนวคิดของมิเชล ฟูโกต์ (Michel Foucault)

ฟูโกต์ให้ความสำคัญกับแนวคิดแบบยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) ซึ่งเป็นแนวคิดที่ตั้งคำถามกับ แนวคิดโมเดิร์นและโครงสร้างนิยม เพราะมองว่าข้อจำกัดของแนวคิดโมเดิร์นคือมนุษย์ผลิตความรู้โดยใช้ภาษา ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ ไม่ใช่ความจริงแท้ เป็นเพียงสัญลักษณ์แทนสิ่งต่าง ๆ ในโลกความจริงเท่านั้น ส่วนข้อบกพร่องของโครงสร้างนิยมที่ทำให้ถูกตั้งคำถามคือโครงสร้างที่ออกมาลงตัวเกินไป เพราะต้องตัดรายละเอียดบางส่วนที่ไม่เข้า กับโครงสร้างใหญ่ทั้ง ทั้งที่ความจริงโครงสร้างอาจมีพลวัต แนวคิดนี้นำเสนอมุมมองใหม่ ๆ โดยพยายามอธิบาย ความเปลี่ยนแปลงที่มีอำนาจและวาทกรรมมาเกี่ยวข้อง งานของฟูโกต์มีลักษณะเป็นประวัติศาสตร์ใช้แนวคิดการศึกษาแบบโบราณคดี (Archaeology Method) โดยเป็นประวัติศาสตร์ของอารยธรรมและประวัติศาสตร์ของความนึกคิด แสดงให้เห็นว่าความคิดและโครงสร้าง ทางจิตของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และฟูโกต์ยังพยายามแสดงให้เห็นปัญหาในสังคมทุนนิยมอีกด้วย ฟูโกต์ใช้แนวคิดการวิพากษ์ เป็นการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่สร้างขึ้นโดยภาษา ทำให้เห็น ความไม่เท่าเทียมในสังคมที่ถูกผลิตซ้ำในสังคมหนึ่ง ๆ ในยุคหนึ่ง เช่น วาทกรรม ความบ้า ที่ยุคหนึ่งเชื่อว่าเป็นคนที่ ผิดปกติ แต่อีกยุคเชื่อว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เป็นต้น

3.4 ทฤษฎีเฟมินิสต์

เป็นส่วนหนึ่งของระบบศีลธรรมทางเพศเฟมินิสต์แนวสุดโต่ง (Radical Feminist) สนใจการกดขี่ข่มเหงผู้หญิง และโจมตีการค้ำกามว่าเป็นการเอาเปรียบผู้หญิง (Woman's

Subordination) ผู้หญิงที่ขายบริการทางเพศจะกลายเป็นเพียง “วัตถุ” ที่มีไว้เพื่อบำบัดความใคร่ของผู้ชายเท่านั้น คุณค่าของผู้หญิงจะหายไปและกลายเป็นคนที่ไร้ศักดิ์ศรี (Degradation) เฟมินิสต์แนวสุดโต่งและอนุรักษ์นิยมจำนวนมากต้องการกำจัดการค้ากามให้หมดไปจากสังคม เพราะการค้ากามคือสัญลักษณ์แห่งอำนาจของผู้ชาย (Weitzer, 2005) ความคิดดังกล่าวนี้ทำให้ระบบศีลธรรมทางเพศมีพลังและแทรกซึมไปในสังคม เฟมินิสต์จะกลายเป็น “นายหน้า” ที่ทำให้เรื่องเชืกนอกสถาบันการแต่งงานกลายเป็นเรื่องชั่วร้ายและเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ การมองแบบนี้เป็นการมองโสเภณีแบบเหมารวมและมองข้ามบริบททางประวัติศาสตร์ที่สัมพันธ์กับการมีอยู่ของโสเภณี เช่น การศึกษาของ Barry (1995) ที่อธิบายว่าการกดขี่ทางเพศดำรงอยู่ในการขายบริการทางเพศซึ่งรองรับระบบปีตาธิปไตย การที่สังคมยอมให้มีโสเภณีเท่ากับยอมให้ผู้ขายกดขี่ผู้หญิง วาทกรรมที่เฟมินิสต์แนวสุดโต่งสร้างขึ้นทำให้ผู้ชายซื้อบริการทางเพศกลายเป็น “ปีศาจ” เป็นคนที่เห็นแก่ตัวที่หิวกระหายเชืก ในขณะที่ทำให้ผู้หญิงที่เป็นโสเภณีกลายเป็น “เหยื่อทางเพศ” เป็นคนที่น่าสมเพชเป็นทาสกามารมณของผู้ชาย

4.ระเบียบวิธีวิจัย

4.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้วิธีการคัดเลือกอย่างเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย ทั้งนี้ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลงลายมือในเอกสารแสดงเจตนายินยอม (Informed Consent Form) เข้าร่วมการวิจัยด้วยความสมัครใจ รวมจำนวนทั้งสิ้น 15 ราย ประกอบด้วย

- 1) ตัวแทนสถานประกอบการ ซึ่งเป็นสถานประกอบการที่จัดการควบคุมและติดต่อประสานงาน หญิงขายบริการให้กับผู้ซื้อบริการ จำนวน 5 ราย
- 2) ตัวแทนหญิงขายบริการในสถานบริการ คือหญิงขายบริการที่ทำงานในสถานประกอบการที่ให้บริการผู้ซื้อบริการ จำนวน 5 ราย
- 3) ตัวแทนหญิงขายบริการแบบอิสระ คือ ผู้ขายบริการที่ไม่มีสถานประกอบการหรือนายหน้าในการจัดหา จำนวน 5 ราย

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เป็นลักษณะคำถามแบบเปิด (Open ended) การซักถามในประเด็นจะมีการปรับเปลี่ยนไปได้ตามสถานการณ์หรือความเหมาะสม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เข้าถึงความเป็นจริงมากที่สุด

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) การศึกษาเอกสารโดยรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary) ที่มีอยู่แล้วเป็นหลัก โดยอาศัยแหล่งข้อมูล ได้แก่ 1. เอกสารที่ได้รับการยอมรับเปิดเผย 2. หนังสือ ผลงานวิจัย บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง เอกสารการประชุม สัมมนาทางวิชาการ รายงานการวิจัย 3. ข่าวสาร สื่อมวลชน วารสาร สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง
- 2) การเก็บข้อมูลภาคสนาม เพื่อค้นหาความจริง ซึ่งเกี่ยวข้องกับอาชีพขายบริการ โดยผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการเก็บข้อมูล ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) และการบันทึกข้อมูลภาคสนาม

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เบื้องต้นทันทีที่เก็บข้อมูล และนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์แยกหมวดหมู่หัวข้อตามประเด็นที่กำหนดไว้ โดยผลการวิจัยเป็นลักษณะเชิงพรรณนา (Description) และพรรณนาวิเคราะห์ (Analysis Description) ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษารูปแบบการค้าประเวณีในสังคมร่วมสมัยในประเทศไทย และเสนอแนะรูปแบบการค้าประเวณีในสังคมร่วมสมัยในประเทศไทย สรุปเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้ พร้อมให้ข้อเสนอแนะ

5. ผลการวิจัย

5.1 รูปแบบการเข้าสู่การค้าประเวณีในสังคมร่วมสมัย

จากการศึกษาคำเรียกอาชีพขายบริการไม่ว่าจะเรียก “กะหรี่” “โสเภณี” “นางกลางเมือง” “หญิงโคมเขียว” “นางทางโทรศัพท์” “ไซด์ไลน์” “เด็กนวด” “ผู้หญิงหากิน” “พริตตี้รับงาน” “ไก” “ขายตัว” ส่วนจัดอยู่ในกลุ่มธุรกิจบริการทางเพศ ซึ่งความหลากหลายของอาชีพนี้สะท้อนให้เห็นถึงความยั่งยืนของโสเภณี ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน ดำรงอยู่ทุกมิติพื้นที่โครงสร้างสังคม ทุกเทคโนโลยี ทุกแพลตฟอร์ม หลากหลายตลาดช่องทางการค้าและความพยายามดิ้นรนหลีกเลี่ยงจากการความสัมพันธ์เชิงอำนาจ และการกดขี่เหยียดหยาม ด้วยการแสวงหาคำศัพท์คำเรียกใหม่ๆ มาทดแทน รวมทั้งวิวัฒนาการทางสังคมในการยอมรับอาชีพให้บริการทางเพศ

ขณะที่คำว่า “Sex Worker” (ซึ่งถูกเรียกร้องให้ใช้แทนคำอื่นๆ ในโลกภาษาอังกฤษตั้งแต่ปลาย 1970’s) เป็นคำกลางๆ ไม่ถูกใช้เป็นคำด่าเหมือนกะหรี่ตัว เป็นคำเพศกลางๆ สะท้อนถึงอำนาจของผู้ประกอบอาชีพมากกว่า คำนี้มีความพยายามใช้เทียบเคียงภาษาไทยว่า “พนักงานบริการ” หรือ “พนักงานบริการทางเพศ” ที่เป็นคำเพศกลางๆ เหมือนกันเหมาะกับทุกเพศสรีระเพศสภาพเพศวิถี ประกาศตรงๆ ว่าชายก็คือชาย มีความเป็นมืออาชีพ สร้างความภาคภูมิใจในงาน ไม่ต้องไปแฝงกับบริการอื่นเช่น นักร้องคาเฟ่ พริตตี้ หมอนวดเหมือนกับคำเรียก ด้วยความพยายามยกระดับสถานภาพทางสังคมของอาชีพนี้ ก็นำไปสู่การอ้างประวัติศาสตร์ การดำรงอยู่คู่กับอารยธรรมของมนุษยชาติ ตั้งแต่กรีกโรมัน พุทธกาล ยันอยุธยา ว่าร่วมสร้างอารยธรรมสร้างบ้านแปงเมืองด้วยอาชีพโสเภณี เช่น ในยุคสยามเริ่มสร้างถนนแทนชุดคลองสัญจร เช่น เจริญกรุง บำรุงเมือง เพ็ญนคร การค้าประเวณีมีระบบจดทะเบียนและเสียภาษี ในนาม “ภาษีบำรุงถนน” ซึ่งสามารถเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนโสเภณีได้ 50,000 บาท และในปีพ.ศ. 2450 สามารถเก็บภาษีจากอาชีพนี้ได้ถึง 39,540 บาท

กระทั่งปี พ.ศ.2451 รัชาก็ได้ออก “พระราชบัญญัติป้องกันสัญจรโรค รัดตนโกสินทร์ศก 127” เพื่อจัดเก็บภาษีเองโดยตรง ที่ทำให้โสเภณีเป็นสถาบันมากขึ้น กำหนดให้ผู้ที่ประกอบอาชีพหญิงนครโสเภณี ต้องมาจากความสมัครใจไม่ใช่การบังคับขู่เข็ญล่อลวง เสียค่าธรรมเนียมจดทะเบียนและตรวจสุขภาพโรคภัยไข้เจ็บ 3 เดือนครั้ง ชองก็ต้องจดทะเบียน บันทึกรายชื่อประชากรหญิงงามเมืองในสังกัด เจ้าหน้าที่รัฐก็มาตรวจตราสม่ำเสมอ และถ้ามีการเปลี่ยนแปลงใดๆ เจ้าของชองก็ต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ภายใน 24 ชั่วโมง นอกจากนี้ยังมีกฎระเบียบมากมายที่นายโรงหญิงนครโสเภณีหรือเจ้าของชองจะต้องปฏิบัติตาม ทั้งนี้ก็เพื่อสุขอนามัยที่ดี ความปลอดภัยทั้งผู้ซื้อ ผู้ให้บริการ และเจ้าของชอง ที่กฎหมายกำหนดด้วยว่าต้องเป็นผู้หญิงเท่านั้น นำไปสู่การเรียก “แม่เล่า” ภายหลังจากการสำรวจการค้าประเวณีหญิงในพระนครและหัวเมืองรอบนอกในปี พ.ศ. 2451 ที่รัฐเพิ่งเริ่มเก็บภาษีเองพบว่า มีสถานประกอบการค้าประเวณี 319 แห่ง มีโสเภณีหญิง 2,500 คน มีทั้งหญิงไทยจีน และชาติอื่นๆ ลำพังค่าจดทะเบียน 3 เดือนครั้งก็ฉบับละ 12 บาท เท่ากับว่าในปีนี้ เฉพาะค่าลงทะเบียนโสเภณีรัฐก็ได้เงินมาแล้ว 120,000 บาท นี่ยังไม่นับภาษีจากนายโรงหญิงนครโสเภณี

อีกนะ (ดาร์รัตน์ เมตตาริกานนท์, 2531) กว่าอาชีพโสเภณีและธุรกิจบริการทางเพศจะกลายเป็น อาชญากรรมก็เมื่อปี พ.ศ.2531 ที่มีพระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 และย้ำอีกครั้ง ในหลายทศวรรษกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539

ธุรกิจค้าประเวณีมีประวัติศาสตร์มายาวนาน และมีส่วนสำคัญต่อการเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจของประเทศ สามารถเรียกเก็บภาษีที่สามารถนำมาสร้างบ้านแปงเมืองสร้างถนนหนทาง ความเจริญให้กับประเทศ มีจำนวนเม็ดเงินที่สร้างรายได้เข้าประเทศจากอาชีพจำนวนมหาศาลเช่น ในปี พ.ศ. 2558 เว็บไซต์ Havoc scope พบว่าธุรกิจค้าประเวณี มีเงินหมุนเวียนมากกว่า 6,400,000,000 ดอลลาร์สหรัฐเป็นตัวเลขที่สูงขึ้นจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2545 ในงานวิจัยของ Rosalind C. Morris ประมาณการไว้ที่ 2,500,000,000 – 4,000,000,000 ดอลลาร์สหรัฐ (ประชาไท, 2559)

จากการสำรวจปี พ.ศ. 2558 ทั่วโลกมี Sex Worker ประมาณ 13,828,700 คน นับเฉพาะในไทยเป็นอันดับ 8 ของโลกที่มีประชากรผู้ประกอบอาชีพนี้ 250,000 คน และมีแนวโน้ม จะมากขึ้น เฉพาะในพม่า จากข้อมูลปี พ.ศ. 2563 ของมูลนิธิเพื่อนพนักงานบริการ (SWING) พบว่ามี Sex Worker 9,000 คนเฉพาะในระบบสำรวจและอีกหลายพันคนที่ไม่ได้อยู่ในระบบการ สำรวจ (BBC News Thai, 2558) หากแต่เมื่อภาครัฐสนธิกำลังเข้าตรวจสอบแหล่งสถานบันเทิง เหล่านี้กลับไม่พบการขายบริการทางเพศเลย

เห็นได้ว่าการไม่มีตัวตนในสายตารัฐและผลักใส่ให้ไปเป็นแรงงานในตลาดมืด ไม่มี สิทธิเสมอภาคกับแรงงานอื่นๆ ไม่ได้รับการคุ้มครองสวัสดิการขั้นพื้นฐาน เข้าถึงสิทธิและบริการด้าน สาธารณสุขก็ยากกว่าแรงงานอื่น ทำให้สถานภาพของอาชีพนี้แย่ลงกว่าสมัยถูกกฎหมาย สุ่มเสี่ยงต่อการถูกนายจ้างแมงดาเอารัดเอาเปรียบถูกทารุณกรรมใช้ความรุนแรงและเลือกปฏิบัติ เหมือนกับที่พริตตีรับงานเอนจ่าต้องดื่มกินอ้วยาในปาร์ตี้ถึงตาย Sex Worker บางคนโดนแขกทุบ ตีเช็ดเงิน ถูกแบล็กเมลล์ จะไปร้องเรียนกับใครก็ได้ อีก แคมบางครั้งตำรวจก็ล่อซื้อจับกุม และในช่วง สถานการณ์ COVID-19 ระบาด อาชีพนี้ก็ถูกกันออกไปจากโครงการ “เราไม่ทิ้งกัน” ไม่ได้รับการ เยียวยาเงินช่วยเหลือจากรัฐ

การดำรงอยู่ของการค้าประเวณีในฐานะอาชญากรรมนั้น ถือได้ว่าเป็นอาชญากรรม ที่ไม่มีผู้เสียหาย (Victimless Crime) ไม่มีใครคิดว่าเป็นผู้เสียหายมาร้องทุกข์ เพราะเป็นการกระทำ โดยความสมัครใจของทั้งสองฝ่าย หากแต่ปัญหาเกิดจากรัฐบัญญัติกฎหมายที่มากเกินไปจน กำหนดมาตรฐานทางศีลธรรมสูงเกินไป จนแทรกแซงละเมิดเสรีภาพส่วนบุคคล บังคับความประพฤติ ปฏิบัติด้านศีลธรรมของปัจเจกบุคคล (สุจิตรา เชื้อม ไพบูลย์, 2560) เหมือนกับพวกต่อต้านอาชีพค้า บริการทางเพศมักชอบอ้างว่าเป็นเมืองพุทธ ซึ่งคนละประเด็น เพราะโสเภณีมีทุกที่ มีทุกเมือง ไม่เกี่ยวลัทธิศาสนา และความเป็นเมืองก็ไม่มีอะไรต้องไปสังกัดหรือสังฆกรรมกับศาสนา กติกาบ้านเมืองกฎหมายไม่ควรอยู่ภายใต้ศีลธรรมความเชื่อที่ควรจะเป็นเรื่องส่วนบุคคล มากไปกว่า นั้นการเรียกร้องสิทธิของพนักงานบริการให้ยกเลิกโทษทางอาญา (Decriminalization) เพื่อช่วย ให้ผู้ที่ประกอบสัมมาอาชีพนี้ไม่ใช่ผู้ละเมิดกฎหมายอีกต่อไปทำให้ได้เข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานได้ง่าย ขึ้น ซึ่งไม่ใช่เรื่องการทำให้โสเภณีถูกกฎหมาย (Legalization) คือ การที่รัฐเข้ามาจัดการควบคุม กำกับอาชีพนี้ ซึ่งการที่จะให้รัฐเข้ามาจัดระเบียบในฐานะสัมมาอาชีพหนึ่งก็เป็นสิ่งที่น่ากังวลใจ พอๆ กับความน่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ของรัฐในเรื่องสวัสดิการต่างๆ เพราะมีหลายกิจการที่รัฐเข้ามาจัด ระเบียบเพื่อเอื้อการผูกขาดของนายทุนบางกลุ่มเท่านั้น ซึ่งเป็นกลุ่มนายทุนที่ใหญ่มากพอที่จะเข้าถึง และรักษาสายสัมพันธ์ที่ดีกับอำนาจรัฐมาตลอด และการที่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐทำให้ผู้ให้ บริการทางเพศที่ไม่ได้อยู่ในมาตรการของรัฐ ยังคงผิดกฎหมายและถูกปฏิบัติในฐานะอาชญากรอยู่

เพราะการให้บริการทางเพศมีทั้งทำประจำและอิสระเป็นฟรีแลนซ์ และไม่เสมอไปที่จะขายแล้วจะขายไปตลอด สามารถทำเมื่อไรก็ได้ ตามโอกาส สภาพคล่องทางการเงิน

เรื่องเซ็กเป็นเรื่องราวเมืองที่มีประวัติศาสตร์ เซ็กมิใช่กิจกรรมทางธรรมชาติ แต่เป็นปฏิบัติการเชิงอำนาจและความรู้ที่สังคมนำมาควบคุมและจัดระเบียบพฤติกรรมและความปรารถนาทางเพศ รูบินนำความคิดของมิเชล ฟุโกต์ ในเรื่อง The History of Sexuality ปี ค.ศ.1978 มาขยายความว่าคริสต์ศตวรรษที่ 19 สังคมอเมริกันและยุโรป การเคลื่อนไหวทางสังคมมีเป้าหมายเพื่อทำลาย “ความชั่วร้าย” ของสังคม ความชั่วร้ายนี้รวมเรื่องเซ็กเข้าไปด้วย เซ็กจะกลายเป็นพรหมแดนที่จะถูกตรวจสอบ ถูกเพ่งเล็ง ถูกเปิดเผย ถูกวิจารณ์ ถูกควบคุมอย่างเคร่งครัดและเข้มงวด ตั้งแต่เตียงนอนไปจนถึงพื้นที่สาธารณะ ชีวิตทางเพศของบุคคลจะมีเซ็กเรื่องส่วนตัวแต่ละเป็นเรื่องทางการเมืองที่ “อำนาจ” จะเข้ามาแทรกแซงอยู่ตลอดเวลา

รูบิน เรียกกระบวนการทำให้เซ็กเป็นความชั่วร้ายว่า “สงครามแห่งศีลธรรม” นักรบในสงครามนี้ก็คือ เฟมินิสต์ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และนักต่อสู้เคลื่อนไหวทางสังคม เป้าหมายของสงครามเพื่อทำลายและกำจัดเซ็กที่ชั่วร้ายออกไปจากสังคม ทำไมเซ็กจึงกลายเป็นผู้ร้ายในสงครามแห่งศีลธรรมนี้ คำถามนี้ ฟุโกต์เคยยกขึ้นมาด้วยการตั้งข้อสงสัยเรื่อง “การกดทับทางเพศ” (Sexual Repression) ซึ่งเป็นจริตทางศีลธรรมของสังคมที่ใช้ความรู้แบบวิทยาศาสตร์มาเป็นเครื่องมือจัดระเบียบสังคม แต่ความรู้ไม่ได้มาแบบโดด ๆ มันยังเป็นเครื่องมือของอำนาจที่ทำให้นักวิทยาศาสตร์สามารถบงการและชี้นำความจริงเกี่ยวกับเพศ ความรู้และอำนาจจึงเป็นสิ่งที่เอื้ออำนาจซึ่งกันและกัน สองสิ่งนี้เคลื่อนตัวไปในสังคมด้วยเทคนิคและกลไกที่ซับซ้อน โดยไม่จำเป็นต้องปรากฏอยู่ในกฎหมายหรือกฎข้อบังคับที่รัฐสร้างขึ้นเท่านั้น แต่มันยังปรากฏอยู่ในรูปของ “พลัง” ที่สร้างสิ่งต่างๆ โดยเฉพาะสร้าง “ตัวตนทางเพศ” รูบินต่อ ยอดข้อสังเกตนี้ด้วยการอธิบายว่าพลังที่ซ่อนอยู่ในเรื่องเซ็กคือผลผลิตของศีลธรรมทางเพศที่บ่มเพาะมาตั้งแต่สมัยวิคตอเรียน และดำรงอยู่จนถึงปัจจุบัน

การโต้แย้งระหว่างเฟมินิสต์สองกระแส คือความไม่ลงรอยระหว่างกลุ่มที่มองเซ็กเป็นของต่ำ (ต่อต้านโสเภณี) กับกลุ่มที่มองเซ็กเป็นเสรีภาพ (สนับสนุนโสเภณี) รูบินกล่าวว่า การโต้แย้งแบบนี้เป็นการมองเซ็กแบบคู่ตรงข้าม ซึ่งเป็นปัญหาของตรรกะแบบเหตุผลนิยม เราไม่สามารถตัดสินเซ็กว่าเป็นขาวหรือดำได้ เพราะเซ็กมิใช่วัตถุสิ่งของในห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์ หากแต่เป็นความสัมพันธ์ทางสังคมที่ซับซ้อนที่ถูกนิยามและจัดระเบียบภายใต้วาทกรรมความรู้ ดังนั้นการโต้แย้งว่าโสเภณีคือความต่ำทรามหรือเสรีภาพ จึงเป็นการโต้แย้งที่มองข้ามความสัมพันธ์เชิงอำนาจและการอำพรางตัวของอำนาจ เพราะภายใต้ข้อโต้แย้งของเฟมินิสต์ทั้งสองกระแส วาทกรรมเรื่องเพศก็ยังคงมีอำนาจในการสร้างบรรทัดฐานและศีลธรรม เฟมินิสต์ที่ต่อต้านโสเภณีก็จะใช้วาทกรรมเรื่องความบริสุทธิ์ของผู้หญิงและการกดขี่ของผู้ชาย ส่วนเฟมินิสต์ที่สนับสนุนโสเภณีก็จะใช้วาทกรรมเรื่องอิสรภาพและการปลดปล่อยตัวตน

การโต้แย้งเกี่ยวกับเซ็กในกรณีโสเภณี คือตัวอย่างที่ชี้ให้เห็นว่าเซ็กจะกลายเป็นเรื่องทางการเมืองระหว่างผู้ที่ต่อต้านและผู้สนับสนุน ทำให้เกิดการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายเป็นสองด้าน แต่การโต้แย้งแบบนี้คือผลผลิตของอุดมการณ์สมัยใหม่ของเซ็ก หรือเซ็กภายใต้บงการของอำนาจ กล่าวคือตรรกะแบบเหตุผลนิยมและความรู้เชิงวัตถุวิสัยแบบวิทยาศาสตร์จะกลายเป็นบรรทัดฐานสำหรับการตัดสิน “ความจริงแท้” ของเซ็ก ไม่ว่าเราจะต่อต้านหรือสนับสนุนโสเภณี เราก็ยังใช้ตรรกะแบบเหตุผลนิยม ดังนั้น การทำความเข้าใจเซ็กของโสเภณีจึงมิใช่การแสวงหาหนทางปลดปล่อยหรือปิดกัน หากแต่เป็นการวิพากษ์วิธีคิดและกระบวนการทัศน์แบบวิทยาศาสตร์ที่รองรับอำนาจความรู้เกี่ยวกับเรื่องเซ็ก สำหรับรูบิน เป้าหมายของการวิพากษ์เซ็กคือการชี้ให้เห็นพรหมแดน

ของความรู้ที่ใช้อธิบายสิ่งที่เรียกว่า “พฤติกรรมเช็ก” กับสิ่งที่เรียกว่า “เพศภาวะ” สองสิ่งนี้มิใช่สิ่งเดียวกัน เฟมินิสต์ไม่สามารถนำเอาเพศภาวะของผู้หญิงไปเป็นตัวแทนของพฤติกรรมเช็กได้ ความเป็นหญิงเป็นเรื่องของบทบาททางสังคม ส่วนพฤติกรรมเช็กเป็นเรื่องของการแสดงอารมณ์ปรารถนา ถ้านำเอาความเป็นหญิงไปตัดสินอารมณ์ปรารถนาเฟมินิสต์ก็จะมองเช็กเป็นแค่เรื่องการกดทับหรือการปลดปล่อยผู้หญิงเท่านั้น เราควรจะวิพากษ์สิ่งที่เรียกว่าเพศภาวะผู้หญิง ในฐานะเป็นอำนาจที่ครอบงำชีวิต และมองเรื่องพฤติกรรมเช็กในฐานะเป็นปฏิบัติการที่รองรับอำนาจ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเฟมินิสต์ทั้งสองกระแสก็คือ การยึดมั่นในความเป็นผู้หญิง หรือตัวตนผู้หญิงแบบตายตัว ทำให้การมองเช็กของโสเภณีกลายเป็นเรื่องของการกดทับและปลดปล่อยผู้หญิงเท่านั้น เฟมินิสต์มองไม่เห็นข้อจำกัดของวาทกรรม “ความเป็นผู้หญิง” ที่มีอิทธิพลต่อการเมืองเรื่องเพศ

ปัญหาต่อมาคือ สังคมมักมองว่าเช็กของโสเภณีคือความต่ำทราม เนื่องจากมองว่าเช็กที่มิได้เกิดจากความรัก เช็กที่เกิดกับคนแปลกหน้า คือ สิ่งที่ผิดและลดค่าความเป็นมนุษย์ การมองเช็กในแบบนี้จะนำไปสู่การตีตราว่าโสเภณีคือคนที่ไม่มีความหมาย ไม่มีเกียรติ และทำลายศักดิ์ศรีของตัวเอง ตรรกะที่สนับสนุนความคิดนี้ก็คือ การมองว่าตัวตนทางเพศของบุคคลเป็นสิ่งเดียวกับพฤติกรรมและการกระทำทางเพศ เมื่อนำการปฏิบัติไปรวมกับตัวตนก็จะทำให้เห็นว่าการมีเช็กกับคนแปลกหน้าคือความผิด เฟมินิสต์แนวอนุรักษ์นิยมมักจะมองด้วยความคิดเช่นนี้ โดยย่ำว่าผู้หญิงที่ยอมเอาตัวเองไปเป็นผู้บำบัดความใคร่ให้ผู้ชายแปลกหน้าคือการทำลายคุณค่าความเป็นหญิง หรือเป็นการยอมจำนนต่ออำนาจผู้ชาย เฟมินิสต์แนวอนุรักษ์นิยมเชื่อว่าโสเภณีคือการทำให้อำนาจหญิงเป็นทาสและไม่มีอิสรภาพ แซตส์วิจารณ์ความคิดเช่นนี้ว่าเป็นการมองเช็กแบบสารัตถะนิยมที่เชื่อว่าตัวตนที่แท้จริงดำรงอยู่ในการปฏิบัติทางเพศ เราไม่ควรมองเช็กว่าเป็นจุดกำเนิดของตัวตน แต่ควรมองเช็กเป็นการแสดงออกทางร่างกาย ซึ่งเต็มไปด้วยอารมณ์ความรู้สึกที่หลากหลาย เช็กของโสเภณีจึงไม่จำเป็นต้องเป็นความขมขื่น เจ็บปวดทรมาน หรือไร้ชีวิตชีวา แต่ควรจะเป็นพรหมแดนของการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางร่างกายและอารมณ์ระหว่างโสเภณีกับคนที่มีความสัมพันธ์กับโสเภณี

สังคมมีความคิดเกี่ยวกับเช็กในฐานะเป็นสิ่งที่ต้องปกปิด และจะยอมรับเช็กที่เกิดจากความรัก การแต่งงาน และความสัมพันธ์ระหว่างผัวเมียเท่านั้น เช็กที่อยู่นอกสิ่งเหล่านี้จะถูกรังเกียจ นอกจากนั้น เฟมินิสต์แนวอนุรักษ์นิยมทั้งหลายพยายามตอกย้ำความเท่าเทียมทางเพศ ผู้หญิงไม่ควรตกเป็นทาสหรือเป็นฝ่ายถูกกระทำทางเพศโดยผู้ชาย สิ่งก็ตามมาจากความคิดแบบนี้ก็คือโสเภณีคือการตอกย้ำอำนาจชายเป็นใหญ่ ซึ่งเป็นวาทกรรมที่ครอบงำสังคม แซตส์กล่าวว่า การมองโสเภณีว่าเป็นอำนาจของผู้ชาย จะทำให้เรามองข้ามวิธีการที่ผู้หญิงสร้างความสัมพันธ์กับผู้ชาย เช็กของผู้หญิงไม่จำเป็นต้องเป็นฝ่ายถูกกระทำเสนอไป ไม่จำเป็นต้องแสดงความอ่อนหวาน หรืออ่อนแอ ผู้หญิงสามารถแสดงออกเกี่ยวกับเช็กได้หลายลักษณะแนวคิดเรื่องกุลสตรี พรหมจารี ความเป็นแม่ คือความบิดเบือนต่อการอธิบายประสบการณ์เช็กของผู้หญิง ดังนั้น เช็กของโสเภณีจึงมิใช่หลักฐานที่ยืนยันอำนาจที่เหนือกว่าของผู้ชาย และมีใช้ภาพสะท้อนการเป็นเหยื่อทางเพศของผู้หญิง แต่เช็กของโสเภณีคือพรหมแดนที่เปิดกว้างที่ผู้หญิงสามารถแสดงออกถึงกามารมณ์ที่อยู่รอบรัศมี

ภาพสะท้อนความไม่เท่าเทียมในสังคมบริโภคนิยม หากมองดูปรากฏการณ์โสเภณี หรือการใช้เช็กเพื่อสร้างโอกาสทางสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน เราจะเห็นความย้อนแย้งของศีลธรรมด้านหนึ่งเราจะเห็นการรุ่งเรืองเฟื่องฟูของการท่องเที่ยวที่มีเรื่องเช็กเป็นกลไกสำคัญของการจับจ่ายและการบริโภค อีกด้านหนึ่งเราจะเห็นมาตรการของรัฐที่พยายามควบคุม จำกัด และปิดกั้นการค้าบริการทางเพศภายใต้มายาคติเรื่องการล่วงละเมิดและผู้หญิงให้เป็นโสเภณี ความขัดแย้งดังกล่าวนี้

ได้ขับเคลื่อน “อำนาจที่มองไม่เห็น” ซึ่งสร้างระเบียบกฎเกณฑ์ที่เคร่งครัดให้กับเซ็กและโสเภณี อำนาจนี้แตกหน่อแพร่พันธุ์และขยายตัวไปพร้อมกับทุนนิยมข้ามชาติและอุดมการณ์เสรีนิยมใหม่ เห็นได้จาก “ลัทธิสิทธิมนุษยชน” “ลัทธิสิทธิสตรี” “ลัทธิสิทธิเด็ก” ฯลฯ ที่แพร่พันธุ์อยู่ในนโยบายของรัฐและองค์กรระหว่างประเทศ อำนาจนี้ขับเคลื่อนทั้งระบบทุนนิยม/บริโภคนิยม และจรรโลงศีลธรรมทางเพศแบบอนุรักษนิยมในเวลาเดียวกัน

ในที่นี้จะชี้ให้เห็นว่าโสเภณี และการขายบริการทางเพศ ในสังคมบริโภคเปรียบเสมือน “นายหน้า” หรือ “เครื่องมือ” ที่นำเอาอำนาจวิทยาศาสตร์มาเพาะพันธุ์ในร่างกายของมนุษย์ โสเภณีทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งที่นิยมตนเองและไม่นิยมตนเอง ล้วนเป็นกฎระเบียบของระบบเหตุผลซึ่งทำให้เรามองดูตัวตนทางเพศผ่านกามารมณ์และวิธีการที่เราจะทำให้กามารมณ์ได้รับการเติมเต็มและตอบสนอง ในแง่นี้ ทำให้เราคิดใหม่ว่าการใช้เซ็กเพื่อแลกเงิน หรือใช้เงินเพื่อหาความสุขจากเซ็กมิใช่กิจกรรมแลกเปลี่ยนเชิงเศรษฐกิจ หรือเป็นการทำหายบรรทัดฐานของศีลธรรมทางเพศ (เซ็กนอกคอก เซ็กที่เสื่อมทราม) แต่เป็นการจัดระเบียบกามารมณ์ ทำให้อารมณ์ทางเพศมีหมวดหมู่ มีตัวตน และมีแก่นแท้ เพื่อที่บุคคลจะมีสำนึกทางเพศว่าเขาคือใคร เป็นใคร ต้องการอะไร และความสุขแบบไหนที่เขาปรารถนา ซึ่งการเติมเต็มความสุขทางเพศผ่านการซื้อบริการจากโสเภณี คือ “ปฏิบัติการณ์” ของกฎระเบียบทางเพศ (Practices of Sexual Discipline) ซึ่งหล่อหลอมให้มนุษย์สร้างความสัมพันธ์เชิงกามารมณ์ภายใต้ตรรกะของผู้ที่ตอกย้ำ “ตัวตน” ที่ต้องได้รับการตอบสนองและการยืนยัน โสเภณีหญิงมีไว้ตอกย้ำตัวตนของผู้ชายรักต่างเพศ ความสัมพันธ์ที่เรามีกับโสเภณี คือการยืนยันกฎระเบียบของตัวตนทางเพศ หรือตัวตนของเพศวิถีโสเภณีจึงเป็นหลักฐานแห่งการแพร่พันธุ์ (Proliferation) และเพาะพันธุ์ (Implantation) ของเพศวิถีแบบวิทยาศาสตร์ (เหตุผลนิยม) ที่แนบเนียนและแยบยล (นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ, 2015)

5.2 ข้อเสนอทางนโยบายต่อสถานการณ์การค้าประเวณีในประเทศไทย

ในปัจจุบันด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสาร การหาคู่สามารถทำได้ง่ายขึ้นผ่านแอปพลิเคชันหาคู่ที่มีมากมาย มีสื่อโซเชียลต่างๆ ที่เชื่อมโยงผู้คนที่ไม่รู้จักกันให้มารู้จักกันได้ง่ายขึ้น การขายบริการทางเพศก็เช่นกัน สามารถทำได้ง่ายกว่าสมัยก่อนมาก ในอดีตอาจจะต้องพึ่งนายทุนหรือแม่เล้า เพื่อหาลูกค้าที่มาใช้บริการ แต่สมัยนี้หญิงขายบริการสามารถโปรโมทตัวเองได้ผ่านสื่อโซเชียล โดยไม่ต้องถูกหักค่านายหน้า ค่าที่ใช้เรียก หญิงขายบริการ ก็มีหลากหลายมากขึ้นด้วย ไม่ว่าจะเป็นสาวไซด์ไลน์ (Sideline) ซึ่งรับงานเป็นอาชีพเสริม, เด็กรีวิว ย่อมาจากคำว่าอินเทอร์เน็ต ซึ่งหมายถึงหญิงสาวที่ให้ความบันเทิง ด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป หัสนคติและค่านิยมของคนในสังคมก็เปลี่ยนไปด้วย หญิงสาวที่เข้ามาทำอาชีพนี้ ไม่ใช่หญิงสาวชนบทจากต่างจังหวัดที่มีฐานะยากจนอีกต่อไป ด้วยสังคมที่เปิดกว้างมากขึ้น มีนักศึกษาสาวจำนวนไม่น้อยเลือกที่จะขายบริการทางเพศ เพื่อหารายได้เสริมระหว่างเรียน และเมื่อพบว่าตนสามารถหารายได้ได้เป็นกอบเป็นกำ สามารถจับจ่ายใช้สอยได้อย่างฟุ่มเฟือย และสามารถทำได้ง่ายไม่ลำบาก ไม่ต้องใช้เงินลงทุนและไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน ข้อดีที่กล่าวมาทั้งหมดทำให้อาชีพนี้ได้รับความนิยมมากขึ้นในหมู่วัยรุ่น โดยเฉพาะกลุ่มที่รักสนุกหรือชอบเที่ยวกลางคืน สื่อโซเชียลนอกจากเป็นช่องทางหารายได้แล้ว ยังเป็นสื่อที่ช่วยกระตุ้นความสนใจให้เด็กหรือหญิงสาวเข้ามาในอาชีพนี้มากขึ้น สังคมที่เน้นความเจริญทางวัตถุ รักสบาย ประกอบกับการใช้ชีวิตในสังคมเมืองที่ค่าครองชีพสูงขึ้น เมื่อเห็นเพื่อนในโซเชียลอัพเดทชีวิตที่ดูหรูหรา ก็อยากทำตามบ้าง ไม่น่าแปลกใจเลยว่าทำไมหญิงขายบริการในปัจจุบันจึงเป็นเด็กสาวที่มาจากครอบครัวชนชั้นกลาง มีรายได้ต่อครัวเรือนค่อนข้างดี

การขายบริการทางเพศนั้นจะอย่างไรเปิดเผยในสื่อสังคมออนไลน์และตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ แต่ก็ยังเป็นอาชีพที่ผิดกฎหมายในเมืองไทย แม้หญิงขายบริการจะไม่จำเป็นต้องเสียภาษี

เพราะเป็นอาชีพที่กฎหมายไม่รับรอง และไม่ได้รับการคุ้มครองจากภาครัฐ ไม่สามารถทำประกันสังคม ไม่มีสวัสดิการใดๆ เห็นได้จากสถานการณ์โควิดที่ผ่านมา เมื่อภาครัฐมีมาตรการเพื่อต้องการควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด 19 สถานบันเทิง ผับ บาร์ คาราโอเกะ อาบอบนวดถูกสั่งปิด ห้ามจัดปาร์ตี้หรือรวมกลุ่มกัน กลุ่มหญิงขายบริการตงงานทันทีและไม่มีเงินชดเชยใดๆ จากภาครัฐ ซึ่งการแพร่ระบาดยังยืดเยื้อกินเวลานาน รูปแบบการขายบริการแบบเดิมจึงเปลี่ยนมาใช้ช่องทางโซเชียลมีเดียมากขึ้น เพราะผู้ชายและผู้ใช้บริการสามารถได้ติดต่อกันโดยตรง ซึ่งทำให้เกิดปัญหาตามมามากมาย เพราะทำให้รัฐเข้าไปควบคุมจัดระเบียบได้ยาก ไม่ว่าจะเป็นการตรวจโรคติดต่อจากเพศสัมพันธ์ ซึ่งแต่เดิม รัฐจะมีข้อบังคับให้สถานบริการมีการตรวจโรคหญิงบริการตามระยะเวลาที่กำหนด เมื่อหญิงบริการออกไปรับงานเอง มาตรการการตรวจโรคติดต่อก็ถูกละเลยไป นอกจากนี้ การขายตัวโลกออนไลน์ เป็นรูปแบบสนองความต้องการซื้อขายบริการทางเพศให้มีความสะดวก รวดเร็ว ทำได้ทุกที่ทุกเวลามากกว่ายุคอดีต สามารถเลือกซื้อบริการตามใจในรูปแบบออนไลน์ไม่จำเป็นต้องนั่งในตู้ สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงตามยุคเทคโนโลยีสื่อสารที่ทันสมัย เปลี่ยนก้าวข้ามเข้าสู่ยุคสังคมออนไลน์ การติดต่อซื้อขายบริการทางเพศด้วยการสนทนาผ่านห้องสนทนา “ลับ” เครื่องช่วยอินเทอร์เน็ต กลายเป็นแฟชั่นของเสือผู้หญิงนักล่าขาเที่ยว และกำลังส่งไม้ต่อไปถึงเสือตัวใหม่ที่เป็นเยาวชน อยากลอง อยากรู้ ก้าวเข้าสู่สายเลือดนักล่าอย่างเต็มตัว

มีการถกเถียงกันมานานในหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้องว่าเราสามารถขึ้นทะเบียนหญิงขายบริการหรือผู้ขายบริการเพศทางเลือก หรือทำให้อาชีพนี้ถูกกฎหมายได้หรือไม่ หญิงบริการที่มีหลายหมื่นคนในประเทศไทยจะได้รับการคุ้มครองจากภาครัฐ และรัฐเองก็สามารถเข้าไปจัดระเบียบควบคุมให้อยู่ในกรอบได้ง่ายมากขึ้น รวมถึงสามารถจัดเก็บภาษีเงินได้อย่างถูกต้องจากหญิงขายบริการด้วย แต่ก็ยังมีหลายฝ่ายคัดค้านการผลักดันให้อาชีพนี้ถูกกฎหมาย เพราะมองว่ากระบวนการที่จะดูแลควบคุมอาชีพนี้ให้อยู่ในกรอบนั้นเป็นไปได้ยาก อีกทั้งอาชีพขายบริการยังขัดกับศีลธรรมอันดี และขัดต่อภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยอีกด้วย ซึ่งข้อนี้ดูเหมือนจะย้อนแย้งกับความเป็นจริง เพราะปฏิเสธไม่ได้ว่าชื่อเสียงของประเทศไทยในสายตาชาวต่างชาติไม่ค่อยดีนัก นักท่องเที่ยวบางกลุ่มมองประเทศไทยเป็นประเทศแห่งอิสระเสรี กฎระเบียบน้อย เป็นสวรรค์ของนักเที่ยวกลางคืน และมีชื่อเสียงติดอันดับต้นๆ โลกเรื่องโสเภณี หลายประเทศมาเป็นโมเดลในการเปลี่ยนแปลงกฎหมายนี้ โดยให้เหตุผลว่าทำไมประเทศเหล่านั้นสามารถทำให้อาชีพขายบริการถูกกฎหมายได้ เหตุผลหลักก็เนื่องจากรัฐคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นหลัก หากอาชีพใดไม่ได้กระทบต่อความมั่นคงของชาติหรือของส่วนรวม อาชีพนั้นควรได้รับการคุ้มครองจากรัฐเช่นเดียวกับอาชีพอื่นๆ และรัฐเห็นว่าอาชีพขายบริการก็มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ รัฐไม่สามารถตัดอาชีพนี้ออกไปจากสังคมได้ เป็นอาชีพที่สนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ดังนั้นการทำให้ถูกกฎหมายก็น่าจะดีที่สุด ซึ่งหลายประเทศในยุโรปขึ้นทะเบียนโสเภณีอย่างถูกกฎหมายมาร้อยกว่าปีแล้ว หากประเทศไทยยอมรับและมองทุกอย่างบนพื้นฐานของความเป็นจริง เราจะสามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ไม่ยาก

ประเด็นตัวอย่างจากต่างประเทศ ซึ่งหลายๆประเทศมองในเรื่องสิทธิเสรีภาพของอาชีพนี้ว่าเป็นเรื่องสำคัญ การเปิดให้มีกฎหมายที่ควบคุมอาชีพขายบริการทางเพศเป็นการคุ้มครองทั้งผู้ให้บริการและตัวของผู้เข้าใช้บริการเอง โดยสถานบริการต่างๆ จะถูกแบ่งโซนไว้อย่างชัดเจน รวมถึงการตรวจโรคที่มีอยู่ในสถานบริการนั้นๆ จะเห็นได้ว่าในต่างประเทศนั้นถึงแม้ว่าจะมีการทำให้การค้าบริการทางเพศเป็นเรื่องที่ถูกกฎหมาย แต่สถานประกอบการประเภทนี้ก็ยังคงต้องอยู่ภายใต้การดูแลจากรัฐอย่างเข้มงวด ถูกจับตามองมากกว่าอาชีพอื่นๆ หากมองในแง่ของความเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะเปิดให้อาชีพค้าบริการทางเพศถูกกฎหมายนั้นเป็นเรื่องที่ยากพอตัว ซึ่งหลายภาคส่วนยังมองว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ที่อาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยเอง เพราะอาชีพนี้เป็นสิ่งที่ผิด

กฎหมายและขัดกับหลักศีลธรรมของไทยเป็นอย่างมาก แต่ถึงอย่างนั้นเมื่อประมาณ 2 ปีที่แล้วเว็บไซต์ Mirror สื่อของอังกฤษ นำเสนอรายงานข่าวที่น่าตกใจของชาวไทยว่าพ่อกับแม่มีผู้หญิงขายบริการทางเพศมากถึง 2.7 หมื่นคน และ 1 ใน 5 ของผู้หญิงเหล่านี้อาศัยอยู่อย่างถาวรในเมืองพัทยา แต่จากการรายงานข่าวดังกล่าวดูเหมือนจะมีความย้อนแย้งในสิ่งที่คนไทยมองอยู่ว่าเป็นเรื่องผิดกฎหมายและขัดหลักศีลธรรม เพราะรัฐไทยบางส่วนไม่ยอมรับข้อเท็จจริงนี้ ซึ่งให้เห็นถึงมุมมองของคนในสังคมโลกเกี่ยวกับการมองอาชีพขายบริการทางเพศ ซึ่งปัญหาหนึ่งคือการมองว่าอาชีพนี้เป็นเรื่องของอาชญากรรมหรือไม่ เพราะหากเรามองว่าสิ่งนี้ไม่เป็นอาชญากรรมไม่ควรไปลงโทษผู้ประกอบการอาชีพนี้ แต่ใจหายวันนี้สังคมไทยยังมองว่าอาชีพโสเภณีเป็นสิ่งผิดกฎหมาย

ขณะที่ทัศนคติของผู้คนในสังคมกับคำว่าโสเภณี เมื่อใช้ไปเรื่อย ๆ กลับถูกตีตราให้เกิดภาพในเชิงลบด้วยวัฒนธรรมของภาษา จนทำให้คำนั้นมีลักษณะเป็นลบในสังคม อย่างคำว่า ผู้ชายขายน้ำ ในปัจจุบันก็กลายเป็นการตีความไปที่ภาพเชิงลบในแง่การขายบริการทางเพศด้านทัศนคติในมุมมองของศีลธรรมนั้นยังคงถกเถียงกันว่าสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่ผิดศีลธรรมหรือไม่ ซึ่งคำตอบมีอยู่ 2 ทางหลักๆ คำตอบแรกคือมองว่าขัดกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ที่ผ่านมามหาวิทยาลัยเกือบทุกแห่งก็ติดต่อศีลธรรมหรือไม่ ประเทศไทยมองว่าติดต่อศีลธรรมอันดีและความสงบเรียบร้อย ขณะที่บางประเทศมองเป็นเรื่องเสรีภาพในการประกอบอาชีพ บริบทสังคมไทยถูกตั้งคำถามว่าพร้อมหรือยังที่จะมองอาชีพนี้ว่าไม่ใช่สิ่งชั่วร้าย เพราะปัญหาในเชิงกฎหมายอื่นๆ ก็มีตามมา เช่น กรณีกฎหมายครอบครัว ถ้าเรามีคู่หมั้นและพบว่าคู่หมั้นประกอบอาชีพนี้จะเป็นเหตุให้บอกเลิกไหม แล้วถือว่าชั่วไหม เมื่อกฎหมายไทยบอกว่าสิ่งนี้ผิด ซึ่งคำตอบที่สองมีหลายกลุ่มประเทศได้ลองทำแล้ว คือการสำรวจความเห็นไม่ใช่เรื่องทางศีลธรรม แต่เป็นสิ่งที่ว่าด้วยเรื่องสิทธิเสรีภาพ แต่เป็นกรอบความเสรีส่วนหนึ่ง ไม่ใช่ความเป็นเสรีที่เต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ ที่ผ่านมามักบอกว่าผู้ที่ต้องการทำงานแบบนี้คือพวกที่ถีบตัวเองออกจากความยากจน ไม่มีทางเลือก และไม่ต้องลงทุน ใช้แต่เนื้อตัวร่างกาย แต่การสำรวจความเห็นในปัจจุบันพบข้อมูลจากงานวิจัยว่าไม่ได้มาจากความยากจน แต่เป็นเรื่องของการเลือกที่จะทำเองมากกว่า บางคนที่อยู่ในสถานะทางเศรษฐกิจที่ร่ำรวยก็ทำ

สถานการณ์การค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าประเวณีหญิงในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นรูปแบบการนำผู้หญิงและเด็กเข้าสู่บริการทางเพศ มีการพัฒนารูปแบบให้ซับซ้อนมากขึ้นตามการเติบโตด้านเทคโนโลยีและสถานการณ์บ้านเมืองจนเกิดเครือข่ายธุรกิจผิดกฎหมายที่มีความซับซ้อน และพัฒนาไปสู่องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่นับวันปัญหานี้จะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ จึงมีการเสนอแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อคุ้มครองการเกิดขึ้นของปัญหาเหล่านี้มาโดยตลอด ปัญหาของการขายบริการทางเพศไม่ใช่แค่คนไทย แต่มีคนอื่นหลายชาติ มุ่งหน้ามาที่ประเทศนี้เพื่อทำงานอย่างว่าด้วยรายได้และค่าเงินที่มากกว่า ปัญหาอื่นๆ จึงตามมา อาทิ การลักลอบเข้าเมืองเป็นต้น ขณะที่การนำเสนอข้อมูลของสื่อมวลชนเองก็มีสิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจว่าต้องการสื่อสารข้อเท็จจริงเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคม ตั้งคำถาม หรือชี้ช่องให้เห็นถูกผิดมากแค่ไหน เพราะต้องยอมรับว่าสื่อเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการทำความเข้าใจถึงประเด็นเหล่านี้เป็นอย่างมาก มีความละเอียดอ่อนทั้งต่อบริบทสังคมและขอบข่ายของความเข้าใจต่องานเหล่านี้ ประเด็นต่อมา เมื่อมองไปที่ปัญหาด้านสุขภาวะแล้ว โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องหนึ่งที่ผู้คนมักตัดสินใจติดต่อขอรับบริการ เพราะเป็นความสัมพันธ์แบบมาหากันหลายตา ซึ่งการขึ้นทะเบียนทำให้การคุ้มครองตรวจสอบทำได้ดีขึ้น คือมีการบังคับให้ไปตรวจสุขภาพ ในที่สุดแล้วปัญหาการค้าประเวณีที่มองว่าเป็นเรื่องอาชญากรรมนั้น อันไหนแก้ปัญหาก็ดีกว่ากัน ระหว่างการทำให้เป็นสิ่งผิดกฎหมาย หรือยอมรับให้ถูกกฎหมายเพื่อเปิดทางให้รัฐเข้าไปจัดการ

6.อภิปรายผล

ปัญหาการค่าประเวณีที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมีที่มาจากหลายสาเหตุ ความยากจนของครอบครัวได้เป็นปัญหาหลักเพียงอย่างเดียวดังเช่นในอดีต ซึ่งพบว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาการค่าประเวณีเกิดขึ้นจากทั้งในส่วนของผู้ค่าประเวณี เศรษฐกิจ และสังคม แนวนโยบายของประเทศรวมทั้งผลตอบแทนที่ผู้เกี่ยวข้องกับการค่าประเวณีได้รับ ซึ่งอาจแยกได้ ดังนี้

6.1 ปัญหาในส่วนของผู้ค่าประเวณี

ปัญหาส่วนนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้หญิงชายก้าวเข้าสู่ตลาดค่าประเวณีได้ง่ายขึ้น แบ่งเป็น 5 ปัญหาหลัก ได้แก่

1) ปัญหาในด้านทัศนคติของผู้ค่าประเวณี บางครอบครัวและบางสังคมได้รับการปลูกฝังเป็นค่านิยมว่าการค่าประเวณีไม่ใช่สิ่งเสียหายหรือเลวร้าย ทั้งยังเป็นสิ่งที่สร้างรายได้ แสดงถึงความกตัญญูในการหาเลี้ยงบิดามารดา ทำให้ก้าวเข้าสู่การค่าประเวณีได้ง่ายขึ้น

2) ปัญหาการขาดโอกาสทางการศึกษา ทำให้บุคคลเหล่านั้นไม่สามารถทำงานที่ใช้ความรู้ความสามารถ ทำได้เพียงการใช้แรงงานซึ่งมีรายได้น้อย ทำให้บุคคลเหล่านี้ขาดทางเลือกในการประกอบอาชีพ ไม่มีความรู้และถูกหลอกลงได้ง่าย ทำให้เกิดการค่าประเวณีทั้งโดยสมัครใจและถูกหลอกลง

3) ปัญหาความยากจน ผู้ค่าประเวณีส่วนใหญ่มาจากครอบครัวชนบทที่ยากจน ซึ่งต้องการมาแสวงหาโอกาสและรายได้ แต่เมื่อบุคคลเหล่านี้ต้องการศึกษา จึงทำให้มีทางเลือกในการหารายได้ไม่มากนัก บางส่วนรักสบายไม่ต้องการทำงานหนัก ทำให้มีคนจำนวนมากเลือกที่จะค่าประเวณีเพื่อให้มีรายได้เลี้ยงตัวแทนการประกอบอาชีพอย่างอื่น

4) ปัญหาการพึ่งพิงเพื่อ ปัจจุบันมีผู้ค่าประเวณีจำนวนมากไม่ได้มาจากครอบครัวที่ยากจนหรือขาดโอกาสทางการศึกษา แต่เข้าสู่อาชีพค่าประเวณีเนื่องจากต้องการรายได้จำนวนมากให้เพียงพอต่อการตอบสนองความต้องการทางวัตถุต่าง ๆ เนื่องจากไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการประกอบอาชีพที่สามารถสร้างรายได้มากดังเช่นการค่าประเวณี ปัญหาเหล่านี้ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในกลุ่มของนักเรียน นักศึกษา หรือคนทำงานรายได้น้อย โดยส่วนมากเป็นการค่าประเวณีโดยสมัครใจ

5) ปัญหาทางครอบครัวและด้านจิตใจ ผู้ค่าประเวณีบางส่วนเข้าสู่ตลาดค่าประเวณีเนื่องจากผลกระทบทางครอบครัวในด้านต่าง ๆ เช่น การหย่าร้างของบิดา มารดา หรือของคู่รักของตน ทำให้ประชดชีวิตด้วยการค่าประเวณีหรือต้องมาทำงานก่อนวัยอันควร บางส่วนต้องทำเนื่องจากมีภาระในการหารายได้มาเลี้ยงดูครอบครัว นอกจากนี้บางส่วนยังเกิดขึ้นเนื่องจากความต้องการหรือความผิดปกติทางเพศ ซึ่งทำให้บุคคลเหล่านี้เข้าเป็นผู้ค่าประเวณีได้ง่ายขึ้น

ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีความกดดันทางสังคม (Strain Theory) ของ โรเบิร์ต เมอร์ตัน เป็นทฤษฎีทางอาชญาวิทยาอีกทฤษฎีหนึ่งที่สามารถใช้อธิบายลักษณะปัญหาการค่าประเวณีและปัญหาโสเภณีได้เป็นอย่างดี โดย เมอร์ตัน (Merton, 1938) กล่าวว่า “โครงสร้างทางสังคมอาจจำกัดความสามารถของบุคคลเฉพาะกลุ่มในการบรรลุความต้องการนั้น ทำให้คนบางกลุ่มต้องใช้วิธีการไม่ถูกต้องเพื่อได้สิ่งที่ต้องการ” ซึ่งพฤติกรรมการค้าประเวณีและพฤติกรรมโสเภณีนั้นเป็นหนึ่งในพฤติกรรมผิดกฎหมายที่เป็นการแสดงออกของบุคคลแห่งโลกทุนนิยม อันเป็นปัญหาต่อสังคมตามหลักทฤษฎีนี้ ที่อธิบายสาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบนของบุคคลว่าเกิดจากความขัดแย้งระหว่างค่านิยมของสังคมกับวิธีการบรรลุวัตถุประสงค์ (Discrepancy between Culture Goals and Situation) โดยเมอร์ตัน ได้อธิบายปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้ว่าเป็นความกดดันที่เกิดขึ้นกับบุคคลในสังคมที่ไม่สอดคล้องกันระหว่างอุดมมุ่งหมายทางสังคมกับวิธีการไปสู่

จุดมุ่งหมาย (Disjunction Between Goals and Means) โดยบุคคลกลุ่มนี้จะยอมรับจุดมุ่งหมาย (Goals) ในเรื่องการสร้างฐานะหรือความร่ำรวย แต่บุคคลกลุ่มนี้จะไม่สนใจวิธีในการ (Means) ที่จะได้มาซึ่งฐานะหรือความร่ำรวยนั้น โดยไม่สนใจว่าวิธีนั้นจะผิดกฎหมาย ละเมิดศีลธรรมหรือวัฒนธรรมประเพณี ส่งผลให้บุคคลกลุ่มนี้เลือกที่จะมีพฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย เช่น พฤติกรรมอาชญากรรม หรือ เลือกที่จะประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมายในบางประเทศและผิดต่อวัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ

จากแนวคิดทฤษฎีความกดดันทางสังคมที่กล่าวมาข้างต้น หากทำการวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ผู้ประกอบการค้าประเวณีและผู้เป็นโสเภณีในปัจจุบันอันเป็นผู้มาจากบุคคลชั้นล่างหรือชนชั้นกลางของสังคม สามารถกล่าวได้ว่าบุคคลดังกล่าวอาจมิได้ถูกบังคับขู่เข็ญให้มาทำการขายบริการทางเพศ แต่ทำด้วยความสมัครใจ และสาเหตุประการสำคัญก็คือ ต้องการเงินหรือต้องการมีรายได้ดี และเห็นว่าการค้าประเวณีเป็นหนทางหนึ่งที่ทำให้ตนเองหรือครอบครัวจะมีทรัพย์สินเท่าเทียมกับบุคคลอื่นในสังคม แต่เนื่องจากในการที่จะมีทรัพย์สินโดยหนทางที่ชอบด้วยกฎหมายถูกปิดกั้น จึงได้เลือกทางที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายในการให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินเงินทอง ซึ่งจากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมการค้าประเวณีดังกล่าวมีพฤติการณ์สอดคล้องกับสมมติฐานของทฤษฎีกดดันทางสังคมของเมอร์ตัน ในกลุ่มการเปลี่ยนแปลง (Innovation) ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาในสังคมตามมา

6.2 ปัญหาเศรษฐกิจและสังคม

จะเห็นได้ว่านอกจากปัญหาความยากจนและปัญหาทางครอบครัวในส่วนของผู้หญิงขายบริการเองแล้ว ยังมีปัจจัยที่ทำให้เกิดการค้าประเวณีซึ่งมาจากปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมในอีกหลายส่วน ได้แก่

1) ปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติและค่านิยมในสังคม เป็นปัญหาที่มีรากฐานสืบเนื่องมาตั้งแต่สมัยโบราณที่ชายสามารถมีความสัมพันธ์ทางเพศกับหญิงหรือมีภรรยาได้หลายคน แม้ปัจจุบันกฎหมายกำหนดให้ชายสามารถมีภรรยาตามกฎหมายได้เพียงคนเดียว ทัศนคติและค่านิยมนี้ก็ยังคงอยู่โดยสะท้อนออกมาในรูปของการมีภรรยาน้อยและการใช้บริการโสเภณี ส่วนชายที่ยังไม่แต่งงานนั้นก็มีทัศนคติว่าการไปเที่ยวโสเภณีไม่ใช่ความผิด และเห็นว่าเป็นการสะสมประสบการณ์ในชีวิต ทัศนคติและค่านิยมในบางสังคมยังเห็นว่าการค้าประเวณีของบุตรหลานหรือคนในสังคมไม่ใช่สิ่งผิดหรือเสียหาย ทำให้เกิดการขายหรือสนับสนุนให้บุตรหลานไปขายบริการทางเพศ นอกจากนั้นการที่คนในสังคมมีทัศนคติว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ไม่สามารถแก้ไขให้หมดสิ้นได้ ก็เป็นทัศนคติอีกส่วนหนึ่งที่ทำให้การค้าประเวณีเห็นเรื่องปกติธรรมดาและยังคงอยู่ในสังคมตราบนานทุกวันนี้

2) ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจแบบทุนนิยม การพัฒนาเศรษฐกิจในรูปแบบนี้เป็นการให้ความสำคัญกับรายได้และวัตถุ ทำให้เกิดการแสวงหารายได้และวัตถุให้มากที่สุดเพื่อนำมาอุปโภคและบริโภค เกิดเป็นค่านิยมในการใช้ชีวิตที่หรูหราฟุ่มเฟือย ชอบความสะดวกสบายและรังเกียจงานหนัก ทำให้คนบางกลุ่มยินยอมที่จะค้าประเวณีหรือส่งบุตรหลานของตนเข้าสู่สถานค้าประเวณี ซึ่งสามารถหารายได้ให้แก่ผู้ค้าประเวณีและบุคคลเหล่านั้นได้เป็นจำนวนมากอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะค่านิยมของกลุ่มวัยรุ่นที่ยังไม่มีรายได้ของตนเองและยังอยู่ในวัยเรียน จึงเลือกที่จะหารายได้ด้วยวิธีนี้ ซึ่งเป็นวิธีที่คิดว่าเป็นวิธีที่ง่ายและไม่ต้องลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีคิดก่อนกระทำ (Rational Choice) ของ แกรี่ เบคเกอร์ (Becker, 1976) ที่กล่าวถึงการคิดก่อนกระทำความผิดของบุคคล ในบทความอาชญากรรมและการลงโทษ ในทางเศรษฐศาสตร์ (Crime and punishment: An Economic approach) ว่า บุคคลปกติ (Sane) จะเป็นผู้มีอิสระในการเลือกที่จะกระทำการหรืองดเว้นกระทำการใดอันเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายได้ด้วยการตัดสินใจของ

ตนเองอย่างมีเหตุมีผล (Rationality) และแนวทางในการที่จะเลือกที่จะมีพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายของบุคคลนั้นขึ้นอยู่กับความคุ้มค่าจากการกระทำนั้นของแต่ละบุคคล อันหมายถึงความพึงพอใจหรือประโยชน์อันสูงสุดจากการกระทำนั้น ซึ่งความพึงพอใจหรือผลประโยชน์ในที่นี้มิได้จำกัดเฉพาะในรูปแบบของทรัพย์สินเท่านั้น หากแต่ยังรวมถึงผลประโยชน์หรือความพึงพอใจด้านจิตใจด้วย

6.3 ปัญหาจากแนวโน้มนโยบายของรัฐบาล

แนวโน้มนโยบายของรัฐบาลตั้งแต่ในอดีตไปจนถึงปัจจุบันบางส่วนได้ช่วยส่งเสริมให้การค้าประเวณีดำรงอยู่และเติบโตขึ้น ได้แก่ การพัฒนาประเทศโดยมุ่งที่เศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมเป็นหลัก ทำให้เกิดความแตกต่างทางรายได้ของคนในกลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกร ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ ส่งผลให้บุคคลเหล่านี้หันเข้าหาธุรกิจค้าประเวณี ซึ่งช่วยสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัวมากขึ้น นอกจากนี้ธุรกิจทางเพศก็ยังเป็นตัวช่วยด้านความอยู่รอดของระบบเศรษฐกิจในภาวะวิกฤติการณ์ อันเป็นผลพวงของความพยายามในการดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติให้เข้ามาในประเทศไทย จนกลายเป็นอุตสาหกรรมที่มีเครือข่ายการค้าดำเนินงานอย่างกว้างขวางครอบคลุมจำนวนเงินทุนหมุนเวียนขนาดใหญ่ และเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของคนหลายฝ่าย ทั้งยังมีบทบาทในการลดช่องว่างระหว่างเมืองกับชนบท คนรายกับคนจน และช่องว่างในดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ ซึ่งนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการส่งเสริมการท่องเที่ยวสนับสนุนสถานบริการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการค้าประเวณีหรือการค้าบริการทางเพศ อันเป็นปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนให้มีการค้าหญิงและเด็กเพื่อการค้าบริการทางเพศมากขึ้น ทั้งนี้เพราะมากกว่าร้อยละ 70 ของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาเที่ยวในประเทศไทยในแต่ละปีเป็นเพศชาย ซึ่งในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เข้ามาในประเทศไทยโดยมุ่งหวังการท่องเที่ยวตามแหล่งสถานค้าบริการทางเพศ

6.4 ธุรกิจค้าประเวณีและปัญหาโสเภณี

การเข้ามาของระบบทุนนิยมอย่างเต็มรูปแบบ ความกดดันในค่าครองชีพที่สูงขึ้น และรายรับที่ไม่พอเพียงต่อรายจ่ายในแต่ละครอบครัว ส่งผลต่อโอกาสของมนุษย์ที่จะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน พฤติกรรมอาชญากรรม หรือมีการประกอบอาชีพที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายในปริมาณที่สูงขึ้นในมุมมองของนักอาชญาวิทยา ปัญหาการประกอบธุรกิจค้าประเวณีและปัญหาโสเภณีนับเป็นพฤติกรรมหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายในประเทศไทย (Greater Mekong Subregion: GMS) และเป็นปัญหาใหญ่ที่ยังคงรอการแก้ไขในปัจจุบัน ซึ่งปัญหาการประกอบธุรกิจค้าประเวณีและปัญหาโสเภณี นั้นสามารถมองได้สองมุมมอง คือ มุมมองแรก การมองว่าสตรีตกเป็นเหยื่อของกระบวนการค้ามนุษย์ อันมีสาเหตุสืบจากความต้องการในทรัพย์สินและเงินทองของมนุษย์ที่ถูกอธิบายโดยทฤษฎีคิดก่อนกระทำ (Rational Choice) และการดิ้นรนของมนุษย์ในโลกทุนนิยมตามทฤษฎีความกดดันทางสังคม (Strain Theory) และมุมมองที่สอง คือ การที่ผู้หญิงเป็นผู้ฝ่าฝืนและกระทำผิดกฎหมายซึ่งถือเป็นการกระทำของอาชญากรที่ถูกอธิบายโดยทฤษฎีอาชญาวิทยากลุ่มแนวคิดสตรีนิยม (Feminist Criminology Theories)

การค้าประเวณียังคงเป็นอาชีพที่ผิดกฎหมายในประเทศไทย แม้กระนั้น ผู้ประกอบอาชีพนี้กลับสามารถดำเนินการได้อย่างเปิดเผยผ่านช่องทางออนไลน์และสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยที่รัฐไม่สามารถควบคุมหรือจัดระเบียบได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการขายบริการทางเพศในปัจจุบันไม่ได้จำกัดอยู่แค่สถานบริการแบบดั้งเดิม แต่ขยายไปยังรูปแบบออนไลน์ที่สามารถติดต่อซื้อขายบริการได้ทุกที่ทุกเวลา ซึ่งทำให้การควบคุมจากภาครัฐไม่สามารถดำเนินการได้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในด้านการควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ซึ่งในอดีตการค้าประเวณีในสถานบริการจะมีการตรวจสุขภาพตามระยะเวลาที่กำหนด แต่ในปัจจุบันเมื่อหญิงขาย

บริการทำงานผ่านช่องทางออนไลน์ การตรวจโรคเหล่านี้กลับถูกละเลยอย่างมาก ในแง่ของการบังคับใช้กฎหมายที่ยังไม่ยอมรับการค้าประเวณีเป็นอาชีพที่ถูกกฎหมาย กลับกลายเป็นประเด็นที่ยังมีการถกเถียงอย่างต่อเนื่องในหลายภาคส่วน มีข้อเสนอให้การค้าประเวณีเป็นอาชีพที่ต้องตามกฎหมาย เพื่อให้ผู้ประกอบการอาชีพนี้ได้รับการคุ้มครองจากภาครัฐ สามารถเก็บภาษีได้อย่างถูกต้อง และสามารถจัดระเบียบระบบได้ง่ายขึ้น อย่างไรก็ตาม มีฝ่ายที่คัดค้านแนวทางนี้ โดยมองว่าอาชีพขายบริการทางเพศเป็นการกระทำที่ขัดต่อศีลธรรมและภาพลักษณ์ของประเทศ จึงควรได้รับการควบคุมและห้ามมิให้เป็นอาชีพที่ต้องตามกฎหมาย

การค้าประเวณีในประเทศไทยจึงกลายเป็นประเด็นที่ยังคงถกเถียงกันอย่างต่อเนื่อง โดยมีมุมมองที่หลากหลายทั้งในแง่ของศีลธรรมและสิทธิเสรีภาพในการประกอบอาชีพ ขณะเดียวกันประเทศไทยในยุโรปบางประเทศได้ทำให้การค้าประเวณีเป็นอาชีพที่ถูกกฎหมายมาเป็นระยะเวลาหลายสิบปี โดยมองว่าการทำเช่นนี้เป็นการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในการเลือกประกอบอาชีพ ซึ่งไม่กระทบต่อความมั่นคงของสังคม การเปิดให้มีกฎหมายควบคุมการค้าประเวณีจึงอาจเป็นทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย เนื่องจากสามารถจัดระเบียบและควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดปัญหาการค้ามนุษย์และการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่เกิดจากการค้าประเวณีที่ไม่ได้รับการควบคุมอย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ การพิจารณาทำให้การค้าประเวณีถูกกฎหมายในประเทศไทยยังคงเป็นเรื่องที่ท้าทายเนื่องจากปัญหาด้านภาพลักษณ์ของประเทศและข้อโต้แย้งทางศีลธรรมจากบางฝ่าย อย่างไรก็ตามหากมองในแง่ของการแก้ไขปัญหาด้านสังคมและสุขภาพ การขึ้นทะเบียนหญิงขายบริการและการควบคุมการตรวจโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อาจช่วยลดปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การยอมรับข้อเท็จจริงและมองการค้าประเวณีในฐานะการประกอบอาชีพที่ไม่ขัดต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน อาจเป็นทางเลือกที่สังคมไทยสามารถพิจารณาในอนาคต

ในบริบทของการค้าประเวณีในประเทศไทย แนวคิดเกี่ยวกับการจัดระเบียบและการควบคุมอาชีพนี้ยังคงเป็นประเด็นที่มีการถกเถียงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในแง่ของการทำให้การค้าประเวณีเป็นอาชีพที่ถูกกฎหมาย แนวคิดการทำให้การค้าประเวณีถูกกฎหมาย (Legalization) ได้รับการสนับสนุนจากบางฝ่ายที่มองว่า การยอมรับการค้าประเวณีเป็นอาชีพที่ถูกกฎหมายจะสามารถควบคุมและจัดระเบียบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดปัญหาการค้ามนุษย์และการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ อีกทั้งยังช่วยให้ผู้ประกอบการอาชีพนี้ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย เช่น การตรวจสุขภาพและการเก็บภาษีอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งจะช่วยให้สังคมมีการจัดระเบียบและลดความเสี่ยงด้านสุขภาพและอาชญากรรม ในขณะเดียวกัน แนวคิดการยกเลิกการค้าประเวณี (Abolitionism) ก็ได้รับการสนับสนุนจากบางกลุ่มที่มองว่า การค้าประเวณีเป็นการละเมิดสิทธิของผู้หญิงและขัดต่อศีลธรรมอันดี จึงไม่ควรยอมรับให้เป็นอาชีพที่ถูกกฎหมาย อีกทั้งยังมองว่าการค้าประเวณีอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของสังคมและไม่ควรได้รับการคุ้มครองจากรัฐ

7. บทสรุป

ในมุมมองของหญิงบริการต่อวาทกรรมอำนาจในการกดทับ พบว่าบริบทอาชีพหญิงบริการเป็นอาชีพที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน โดยมีการพัฒนารูปแบบวิธีการตามยุคสมัยทำให้อาชีพนี้สามารถที่ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน จะเห็นได้จากพัฒนาการจากเดิมที่ผ่านมามีอาชีพนี้ที่เคยถูกต้องตามกฎหมาย ผู้ให้บริการมีการเสียภาษีถูกต้อง และได้รับการดูแลจากภาครัฐ การตรวจสุขภาพทุก 3 เดือน และเยียวยากรณีเกิดปัญหา จนกระทั่งต่อมาการ

ให้บริการทางเพศถูกกำหนดให้เป็นอาชญากรรม (Criminalize) ในปี พ.ศ. 2503 จากการออกพระราชบัญญัติประมวลการค้าประเวณี 2503 โดยสาระสำคัญของ พ.ร.บ. ปี 2503 คือ การกำหนดบทลงโทษกับทั้งผู้ให้บริการ ผู้จัดหา และเจ้าของสถานประกอบการ กรณีที่ผู้ให้บริการเข้าไปชักชวนหรือเตร็ดเตร่อยู่ตามท้องถนนในลักษณะที่เห็นได้ว่ามีเจตนาจะค้าประเวณีจะต้องโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนผู้ให้บริการในสถานบริการประกอบการต้องโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้เป็นนายหน้าจัดหาผู้ให้บริการมีโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินสามพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้เป็นเจ้าของสถานประกอบการมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสี่พันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

สำหรับผู้ให้บริการที่พ้นโทษจำคุกแล้ว อาจจะถูกพิจารณาส่งตัว เข้ารับการรักษาหรือฝึกอาชีพ โดยอธิบดีมีอำนาจกำหนดระยะเวลาการรักษาหรืออบรมแต่ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับจากพ้นโทษ ในกรณีที่ผู้รับการสงเคราะห์หลบหนีไปจากสถานสงเคราะห์ที่อธิบดีกำหนดให้ไปทำงาน มีโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ เมื่อพิจารณาจากการกำหนดโทษดังที่ได้กล่าวมา ผู้ให้บริการทางเพศจึงมีสถานะเป็นทั้งอาชญากรที่ต้องถูกลงโทษทางอาญาและเป็นผู้ด้อยโอกาสที่ต้องเข้ารับการอบรมเพื่อให้เป็น “พลเมืองดี” ได้

จะเห็นได้ว่าหญิงบริการทางเพศ จะถูกกฎหมายกดทับศักดิ์ศรี ทั้งบทลงโทษทางอาญาและการกำหนดให้เป็นผู้ด้อยโอกาสเสมือนเป็นผู้ไร้ความสามารถพึ่งตนเองไม่ได้ แต่ในมุมมองของหญิงขายบริการ ก็มองว่าตนเองทำงานโดยสุจริต ไม่ได้บังคับขืนใจเป็นการยอมรับทั้งสองฝ่ายทั้งผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ โดยมองว่าการใช้กฎหมายจะต้องไม่ให้เกิดช่องว่างทางสังคมหรือเลือกบังคับเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ไม่คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล ซึ่งการกระทำของตนในอาชีพนี้ไม่ได้ไปบังคับหรือหลอกลวงให้ใครมาใช้บริการ เป็นอาชีพทางเลือกที่รัฐควรให้ความสนใจดูแลเพื่อให้อยู่ในกรอบที่ควรจะเป็น แต่กลับถูกมองจากสังคมว่าตนเองเป็นอาชญากร ไม่ได้รับการยอมรับจากคนทั่วไป จึงเกิดช่องว่างของสังคม เป็นกลุ่มคนที่ไม่ได้รับการดูแลเยียวยาอย่างเหมาะสม ประเด็นเรื่องการค้าและการให้บริการทางเพศในสังคมไทยอยู่ในสภาวะย่ำแย่ ในทางกฎหมายธุรกิจนี้ไม่ได้รับการยอมรับและเป็นสิ่งที่ผิด แต่ในความเป็นจริงแล้ว ยังไม่มีการดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อปราบปรามธุรกิจที่สังคมมองว่า “ผิดศีลธรรมอันดีงาม” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้มีผลประโยชน์ในธุรกิจนี้มีทั้งอิทธิพลและเส้นสาย ทำให้การปราบปรามอย่างจริงจังเป็นไปได้ยาก โดยความต้องการของผู้ให้บริการที่ให้ข้อมูล มีความคิดเห็นต่ออาชีพที่เสนอให้การค้าบริการทางเพศเป็นเรื่องถูกกฎหมายเพื่อให้รัฐสามารถควบคุม จัดระเบียบ รวมทั้งคุ้มครองสิทธิที่ผู้ให้บริการสามารถเข้าถึงได้เหมือนกับอาชีพอื่นๆ ทั่วไป ซึ่งมองว่ายังคงเป็นเรื่องที่ไกลเกินไป เพราะเสี่ยงคัดค้านอย่างหนักแน่นที่มองว่าจะเป็นการส่งเสริมให้ศีลธรรมในสังคมยิ่งเสื่อมโทรมลง รวมทั้งไม่อาจแก้ปัญหาการค้าประเวณีที่ผิดกฎหมายภายใต้อิทธิพลต่างๆ ได้จริง เนื่องจากผลประโยชน์จากธุรกิจประเภทนี้ยังคงมีอยู่

ดังนั้น สถานะของธุรกิจการให้บริการทางเพศในไทยจึงยังอยู่ในพื้นที่สีเทาทางกฎหมายและสีเทาในทางความเป็นจริงต่อไป และสภาวะที่อยู่โดยไม่มี ความมั่นคงในชีวิต ไม่มีพลังอำนาจในการต่อรองและถูกมองว่าเป็นมนุษย์ที่ต่ำกว่าอาชีพอื่น คงจะยังอยู่กับผู้ให้บริการทางเพศต่อไป จนกว่าจะมีตำรวจเหล็กที่กล้าพอจะเข้ามาจัดการกับธุรกิจมืดนี้อย่างจริงจัง หรือจนกว่าสังคมจะก้าวข้ามเส้นพรมแดนแห่ง “ศีลธรรมอันดี” เข้าสู่ พรมแดนแห่งความเป็นมนุษย์ของคนทุกคนไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดก็ตาม

ปัจจัยสำคัญที่ยังคงทำให้อาชีพนี้ไม่สามารถเข้าสู่ระบบได้อย่างจริงจังสะท้อนให้เห็นถึงเรื่องราวที่อยู่ลึกไปกว่าคำว่า การแก้ปัญหา เพราะปัญหาไม่ได้อยู่ที่อาชีพหญิงบริการ แต่ถ้า

พิจารณากันแล้วปัญหาอยู่ที่กระบวนการแก้ปัญหามากกว่าผู้บังคับใช้กฎหมายยังคงมีผลประโยชน์กับผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากอาชีพหญิงบริการ จึงอาจมองได้ว่าเป็นผลประโยชน์ร่วม จึงทำให้สิ่งที่ถูกเรียกร้องของกลุ่มอาชีพหญิงบริการไม่ได้รับการพิจารณาอย่างจริงจัง ประกอบกับการใช้ความเชื่อจากสังคมมาเป็นเกาะกำบังว่าอาชีพหญิงบริการเป็นเรื่องที่ขัดต่อศีลธรรมอันดีงาม โดยที่จริงแล้วหากนำสิ่งที่ถูกปิดกั้นให้อยู่ในกรอบที่สามารถบริหารจัดการได้อาจจะทำให้ผลประโยชน์ร่วมในกลุ่มผู้มีอำนาจและอิทธิพลลดน้อยลง

จะเห็นได้ว่าปัจจุบันแม้จะมีกฎหมายหรือความเชื่อว่าธุรกิจหญิงบริการเป็นสิ่งที่ผิดต่อกฎหมายและศีลธรรมอันดีงาม แต่ยังคงมีการพัฒนารูปแบบการบริการในลักษณะที่หลากหลาย ประกอบกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสาร การบริการสามารถทำได้ง่ายๆ ผ่านแอปพลิเคชันหาคู่ที่มีมากมาย มีสื่อโซเชียลต่างๆที่เชื่อมโยงผู้คนที่ไม่รู้จักกันให้มารู้จักกันได้ง่ายมากขึ้น ซึ่งคำที่ใช้เรียก หญิงขายบริการ จึงมีหลากหลายมากขึ้น เช่น สาวไซด์ไลน์ (Sideline) ซึ่งรับงานเป็นอาชีพเสริม เด็กเอ็น ย่อมาจากคำว่า เอ็นเตอร์เทน ซึ่งหมายถึงหญิงสาวที่ให้ความบันเทิง โดยการนำเทคโนโลยีมาเป็นช่องทางในการติดต่อระหว่างผู้ชายบริการกับผู้ชายบริการ ทั้งผ่านคนกลางและไม่ผ่านคนกลาง อย่างไรก็ตามในอาชีพขายบริการมีวิวัฒนาการมานับหลายร้อยปีหญิงโคมเซียวก หญิงนครโสเภณี หรือหญิงงามเมือง ที่หมายถึง หญิงที่รับจ้างทำข่าเราสำสอน โดยได้รับเงินการขายบริการทางเพศก็สามารถทำได้ง่ายยิ่งขึ้น จากในอดีตอาจต้องพึ่งนายทุนหรือแม่เล้า เพื่อหาลูกค้าที่มาใช้บริการ แต่ปัจจุบันหญิงขายบริการสามารถโปรโมทตัวเองผ่านสื่อโซเชียล โดยไม่ต้องถูกหักค่านายหน้า ซึ่งการใช้ช่องทางผ่านระบบเทคโนโลยีเข้ามาเป็นตัวกลางผ่านกลุ่มลับเฉพาะ ทำให้เพิ่มขึ้นตอนในการตรวจสอบควบคุม จัดการของเจ้าหน้าที่

อย่างไรก็ตามการพัฒนารูปแบบการให้บริการเพื่อให้การดำเนินชีวิตของกลุ่มหญิงบริการสามารถดำรงอยู่ได้เพื่อความอยู่รอดที่หญิงบริการไม่สามารถเลือกได้ และหรือเป็นสิ่งที่หญิงบริการเหล่านั้นเลือกที่จะทำ เพื่อสนองความต้องการของตนเองในด้านต่างๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมครอบครัว จะเห็นได้จากข้อมูลที่ว่าผู้หญิงขายบริการ โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นที่เข้ามาในช่องทางนี้ส่วนใหญ่เป็นความต้องการที่จะมีรายได้เพื่อที่จะใช้จ่ายและสร้างคุณค่าให้ตนเอง บางรายแม้จะมีความพร้อมในฐานะทางเศรษฐกิจแต่ยังคงมีความต้องการที่จะหารายได้เสริมเพื่อสนองความต้องการของตน ซึ่งบางรายไม่มีทางเลือกเนื่องจากเป็นช่องทางที่สามารถหารายได้โดยไม่ต้องลงทุน เป็นโอกาสที่ทำให้ผู้หญิงขายบริการเลือกที่จะทำ บางรายที่อายุมากขึ้นจะไปทำงานในสถานประกอบการทั่วไป หรือบริษัทในระบบการใช้แรงงานก็ไม่สามารถเข้าไปทำได้ด้วยมองว่าตนเองไม่มีความรู้ ไม่มีความสามารถ และไม่กล้าที่จะเข้าไปอยู่ในกลุ่มคนทำงานเพราะกลัวว่าคนอื่นจะรู้ว่าตนเองเคยทำงานประเภทนี้มาก่อน ทำให้เกิดมุมมองที่ด้อยค่าตนเอง กลัวสังคมไม่ยอมรับ เหมือนกับที่สังคมมองว่าหญิงขายบริการเป็นกลุ่มคนที่ทำผิดศีลธรรมอันดีงาม และการกำหนดให้อาชีพนี้เป็นอาชีพที่ผิดกฎหมาย จึงทำให้กลุ่มผู้หญิงขายบริการยังคงเป็นกลุ่มอาชีพที่ไม่สามารถขึ้นมาอยู่ในระดับเดียวกับกลุ่มอาชีพอื่นที่ได้รับการยอมรับ และได้รับการดูแลเยียวยาอย่างเหมาะสม

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ภาครัฐควรส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาทั้งในรูปแบบปกติและการศึกษาทางเลือกให้แก่กลุ่มเสี่ยง จะช่วยให้พวกเขามีทักษะในการประกอบอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืน ภาครัฐควรจัดโครงการฝึกอบรมอาชีพในสาขาต่างๆ เช่น งานฝีมือ การค้าขายออนไลน์ หรืออุตสาหกรรมที่ถูกกฎหมาย

2) ภาครัฐควรมีการรณรงค์ให้ความรู้ในระดับชาติผ่านสื่อมวลชน โรงเรียน และหน่วยงานต่างๆ เพื่อสร้างความตระหนักถึงผลกระทบของการค้าประเวณีทั้งต่อบุคคลและสังคม และ

บรรจุหลักสูตรเกี่ยวกับสิทธิของสตรี ความเท่าเทียมทางเพศ และการป้องกันการค้ามนุษย์ในระบบการศึกษา เพื่อให้เยาวชนเข้าใจถึงปัญหาอย่างลึกซึ้ง การจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่เยาวชนและครอบครัวจะช่วยลดความเชื่อผิดๆ ว่าการค้าประเวณีเป็นเส้นทางสู่ความร่ำรวยอย่างรวดเร็ว

3) ภาครัฐควรมีการปรับปรุงกฎหมายและนโยบายให้มีความรัดกุมมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องของการควบคุมสถานบริการที่ผิดกฎหมาย การจัดการกับนายหน้า และการปราบปรามการค้ามนุษย์ เพิ่มบทลงโทษต่อเจ้าหน้าที่รัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเครือข่ายการค้าประเวณี เพื่อป้องกันการทุจริต

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาถึงผลกระทบของกฎหมายปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีต่อคุณภาพชีวิตของผู้ให้บริการทางเพศ ทั้งในด้านความปลอดภัย รายได้ สิทธิแรงงาน และการเข้าถึงสวัสดิการทางสังคม จะช่วยให้เห็นถึงข้อจำกัดของกฎหมายปัจจุบันและแนวทางในการปรับปรุงนโยบายให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคมไทย

8. เอกสารอ้างอิง

- จรรยา วรรณะสิน. (2563). *โสเภณี อาชีพที่เก่าแก่ที่สุดในโลก*. สืบค้นจาก <http://www.tuneingarden.com/work/b-04sn08.shtml>
- ประชาไท. (2558). *สำรวจ "โสเภณี" รายได้หลักของตลาดมืดไทย*. สืบค้นจาก <https://prachatai.com/journal/2015/01/57488>
- ปุกนยวีร์ เวชกรณ. (2562). *โสเภณีกับชีวิตที่ต้องดูแลตัวเอง: แรงงานไร้สวัสดิการ ผิดกฎหมาย และความเป็นคนที่ไม่เท่ากับคนในสังคม*. สืบค้นจาก <https://prachatai.com/journal/2018/08/78088>
- Barry, K. (1995). *The prostitution of sexuality*. New York: New York University Press.
- Becker, G. S. (1976). *The economic approach to human behavior*. University of Chicago Press.
- BBC News Thai. (2558). *โควิด-19 : เมื่อพนักงานบริการทางเพศเอื้อไม่ถึงโครงการ "เราไม่ทิ้งกัน"*. สืบค้นจาก <https://www.bbc.com/thai/52253353>
- Foucault, M. (1978). *The history of sexuality: Volume 1: An introduction* (R. Hurley, Trans.). New York: Vintage Books.
- Merton, R. K. (1938). Social structure and anomie. *American Sociological Review*, 3(5), 672–682.
- Weitzer, R. (2005). New directions in research on prostitution. *Crime, Law & Social Change*, 43, 211–235.